

Müzedede Eğitim

Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler

Editör:
Serap BUYURGAN

Editör Prof. Dr. Serap BUYURGAN

MÜZEDE EĞİTİM
Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler

ISBN 978-605-241-637-2

DOI 10.14527/9786052416372

Kitap içeriğinin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© 2019, PEGEM AKADEMİ

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Bu kitap T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayinevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

Pegem Akademi Yayıncılık, 1998 yılından bugüne uluslararası düzeyde düzenli faaliyet yürüten **uluslararası akademik bir yayinevidir**. Yayımladığı kitaplar; Yükseköğretim Kurulunca tanınan yükseköğretim kurumlarının kataloglarında yer almaktadır. Dünyadaki en büyük çevrimiçi kamu erişim kataloğu olan **WorldCat** ve ayrıca Türkiye'de kurulan **Turcademy.com** ve **Pegemindeks.net** tarafından yayınları taranmaktadır, indekslenmektedir. Aynı alanda farklı yazarlara ait 1000'in üzerinde yayını bulunmaktadır. Pegem Akademi Yayınları ile ilgili detaylı bilgilere <http://pegem.net> adresinden ulaşılabilmektedir.

I. Baskı: Haziran 2019, Ankara

Yayın-Proje: Şehriban Türüldür
Dizgi-Grafik Tasarım: Tuğba Kaplan
Kapak Tasarımı: Burak Erhan Tarlakazan
Kapak Görseli: Serap Buyurgan

Baskı: Vadi Grup Basım A.Ş.
İvedik Organize Sanayi 28. Cadde 2284 Sokak No:105
Yenimahalle/ANKARA
(0312 394 55 91)

Yayıncı Sertifika No: 36306
Matbaa Sertifika No: 26687

İletişim

Karanfil 2 Sokak No: 45 Kızılay / ANKARA
Yayınevi: 0312 430 67 50 - 430 67 51
Dağıtım: 0312 434 54 24 - 434 54 08
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: pegem@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

ÖN SÖZ

Müzelerde gerçek nesnelere karşısında gerçekleşen öğrenme daha etkili/istekli olmakta ve daha kalıcı öğrenme gerçekleşmektedir. Müzeler yaşam boyu öğrenmenin gerçekleştiği en önemli yaygın eğitim kurumlarından biridir. Bu bakış açısından hareketle okul programlarında müzede öğrenmeye dayalı dersler mutlaka yer almalıdır.

Yükseköğretim Kurulu koordinasyonu ile iki yılı aşkın bir sürede güncelleme çalışmaları yapılan öğretmenlikle ilgili toplam 25 lisans programı 16 Mayıs 2018 tarihinde tanıtılmış ve 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulamaya koyulmuştur. Güncellenen Almanca Öğretmenliği, Arapça Öğretmenliği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Öğretmenliği, Biyoloji Öğretmenliği, Coğrafya Öğretmenliği, Felsefe Grubu Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Fizik Öğretmenliği, Fransızca Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği, Japonca Öğretmenliği, Kimya Öğretmenliği, Matematik Öğretmenliği, Müzik Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Özel Eğitim Öğretmenliği, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Sınıf Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Tarih Öğretmenliği, Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği ve Türkçe Öğretmenliği Lisans Programlarında “Müze Eğitimi” dersi Meslek Bilgisi Seçmeli Dersleri içerisinde; Resim-İş Öğretmenliği Lisans Programında Alan Eğitimi dersleri içerisinde olmak üzere tüm programlarda yer almaktadır.

Öğretmenlik Lisans Programlarında dersin kur tanımı “Müzenin tanımı ve özellikleri, müzelerde sergileme; müze ve eğitimi; müze türleri; Türk müzeciliğinin gelişimi; dünyada müzeciliğin tarihine genel bir bakış; müze, sanat, kültür ve uygarlık ilişkisi; müze ve sanat eğitimi; müze ve toplum; müzelerin tarih bilincine katkısı; tarihi eserlere sahip çıkma; Dünyada ve Türkiye’de çağdaş müzecilik” olarak belirlenmiştir.

Müzede Eğitim “Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler” kitabı güncellenen tüm öğretmenlik programlarındaki “Müze Eğitimi” derslerinde ve güzel sanatlar fakültelerinde verilen müze derslerinde kullanılabilecek bir ders kitabı niteliğinde hazırlanmıştır. Kitap 10 Bölümden oluşmaktadır. Müzede öğrenmenin önemi ve gerekliliği, müzelerin ülkelerin kültürel, siyasi, ekonomik güçleri üzerindeki etkisi, öğretmenlerin verimli bir müze ziyareti oluşturabilme süreci ve bu süreçte müze-okul-öğretmen işbirliği temeline dayanan kitapta: kültür, uygarlık, sanat, müze ve toplum, müze ve insan ilişkisi sorgulanmış; müzelerin türleri ve görevleri, Türkiye’de ve Dünyada müzeciliğin ve müzede eğitimin tarihsel gelişimi, Türkiye’de ve Dünyada çağdaş müzecilik uygulamaları ortaya koyulmuş; teknolojinin gelişimi

ile Türkiye’de ve Dünya müzelerinde uygulanan farklı, heyecan verici ve izleyicisi ile bütünleşen, çağdaş sergileme yöntemlerinin önemi ve gerekliliği tartışılmış; tarih bilincinin oluşmasında, kültürün önce öğrenilmesi daha sonra korunması ve nesilden nesile aktarılmasında müzelerin rolü ve önemi vurgulanmış; farklı müzelerde görsel sanatlar eğitimi, okul öncesi eğitimi, sınıf öğretmenliği, özel eğitim, sosyal bilgiler eğitimi, tarih eğitimi, Türkçe eğitimi, müzik eğitimi, matematik eğitimi, fen bilgisi eğitimi, beden eğitimi öğrencilerine yönelik eğitim-öğretim etkinliklerine yer verilmiş; müzede etkin öğrenmenin gerçekleşebilmesi, öğrencilerin daha ilgili ve istekli olduğu müze ziyaretlerinin yapılabilmesi adına öğretmenlere düşen görev ve sorumluluklar belirlenmiş, verimli bir müze ziyareti süreci tüm aşamaları ve uygulanmış proje örnekleri ile ortaya koyulmuş ve müzede öğrenme sürecinde müze-okul-öğretmen işbirliği irdelenmiş ve öğretmenlere örnek olabileceği düşünülen “müze eğitimi ve uygulamaları”, “müze sergileme yöntemleri” başlıklı iki lisans dersinin ve “müzecilik ve eğitim”, “sanat müzeleri”, “Türk ve Dünya müzeleri eğitim programları”, “sanat ve müze” başlıklı dört lisansüstü dersinin ders öğretim programına yer verilmiştir. Bu kitapta verilmek istenilen, müze ve müzecilik alanındaki belirli bir bilgi birikimini, müzelerin eğitim ortamı olarak verimli bir şekilde kullanılmasına yönelik uygulamaları, özellikle 19. Yüzyıldan sonra gelişmiş ülkelerde müzelerin öğrenmedeki rolünü, her meslek grubunun öğrenmesinde, o alanın geçmişine yönelik bilgi sahibi olunmasında, geçmiş-bugün ve gelecek sentezinin yapılabilmesinde, kültürün tanınmasında, korunmasında, aktarılmasında müzelerin önemini ve gerekliliğini Türkiye’deki ve Dünya müzelerindeki uygulamalarla ortaya koyarak eğitim fakültelerinde okuyan genç öğretmen adayları, güzel sanatlar fakültelerinde okuyan sanatçı ve tasarımcı adayları ve meslektaşlarımızla paylaşmaktır.

2005 yılında yazılan Müze Eğitimi ve Uygulamaları kitabı yazarlarından biri olarak güncellenen öğretmenlik programlarında yer alan müze eğitimi dersi ile ilgili bir kitap yazma düşüncesi öncelikle bireysel olarak oluştu. Ancak, daha sonra, hani birçok yaratıcı fikir gece oluşur ve olgunlaşır misali, uykunun tutmadığı, bireysel beyin fırtınasının gerçekleştiği bir gece müzede öğrenme kitabını Doktora tez danışmanlığı yaptığım öğrencilerimle birlikte yazma fikri gelişti; bütün gece sabaha kadar kitabın içeriği, bölümleri, öğrencilerimin hangi bölümleri yazabileceği düşünceleri beynimde gidip geldi. Öğrencilerimin çoğunluğunun tez konuları, danışmanlarının uzmanlık alanı olan müze ve müzede eğitim ile ilgiliydi. Sabah öncelikli olarak evde küçük notlar alındı ve okulda 2005-2019 yılları arasında doktora danışmanlığı yaptığım öğrencilerimin isimleri ve tez konuları listelendi, kitabın neredeyse içeriği, içindekiler ve hangi bölümü kimin/kimlerin yazabileceği büyük bir heyecanla oluşturuldu. Doktora tez danışmanlığı yaptığım toplam

on üç öğrencimden birine ulaşamadı (Dr. Çiçek KUMRAL). Öğrencilerim tek tek telefon ile aranarak bir projem olduğu söylendi ve 20 Ekim 2018 Cumartesi günü evime davet edildi. İlk toplantı tüm öğrencilerimin katılımı ile gerçekleşti; kitabın içeriği, önemi ve bölümler üzerine konuşuldu; görev dağılımı yapıldı ve o günden itibaren, kitap tamamlanana kadar aynı heyecan ve emekle tüm öğrencilerim defalarca yanıma gelerek, telefon görüşmeleri ve maillerle aylarca süren çalışma temposu sonucunda bizleri çok heyecanlandıran “Bir Öğretim Üyesinin editörlüğünü yaparak Doktora tez öğrencileri” ile birlikte yazdığı Müzede Eğitim “Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler” kitabımız tamamlandı.

Bugüne kadar birçok ulusal ve uluslararası makale ve bildirisi, yayımlanmış kitapları olan bir akademisyen olarak şunu söylemek istiyorum ki, “müzede eğitim” kitabını birlikte yazdığım, akademik eğitim süreçlerinde birlikte yol aldığım, karşılıklı birbirimize değer kattığımız öğrencilerim, meslektaşlarım Prof. Dr. Yüksel GÖĞEBAKAN’a, Doç. Dr. Ayşe GÜLER’e, Doktor Öğr. Üyesi Süreyya GENÇ’e, Doktor Öğr. Üyesi Burak Erhan TARLAKAZAN’a, Doktor Öğr. Üyesi Savaş Kurtuluş ÇEVİK’e, Doktor Öğr. Üyesi Erol Murat YILDIZ’a, Doktor Öğr. Üyesi İrfan Nihan DEMİRELE, Doktor Öğr. Üyesi Hülya ŞİMŞEK’e, Arş. Gör. Dr. Hande BOLU SERT’e, Arş. Gör. Dr. Başak DANACI POLAT’a, Arş. Gör. Yelda USAL’a ve Görsel Sanatlar Öğretmeni Orhan LABOÇ’a bana bu gururu ve mutluluğu yaşattıkları için teşekkür ediyorum. Yine, beni yetiştiren, kendileri de birer eğitimci olan sevgili annem Gündüz YANGIN’a ve babam A. Ekrem YANGIN’a, aynı zamanda meslektaşım olan ve her zaman desteğini gördüğüm sevgili eşim Ufuk BUYURGAN’a, motivasyon kaynağım canım oğlum Ata BUYURGAN’a ve bugünlere gelmemde emeği olan tüm öğretmenlerime, meslektaşlarıma ve öğrencilerime gönülden teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Serap BUYURGAN

Editör

Haziran, 2019

BÖLÜMLER VE YAZARLARI

Editör: Prof. Dr. Serap BUYURGAN

GİRİŞ

Prof. Dr. Serap BUYURGAN
Başkent Üniversitesi

1. BÖLÜM: KÜLTÜR, UYGARLIK, SANAT, MÜZE

Dr. Öğr. Üyesi İrfan Nihan DEMİREL
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi

2. BÖLÜM: MÜZE VE MÜZECİLİK

Dr. Öğr. Üyesi Hülya ŞİMŞEK
Giresun Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Erol Murat YILDIZ
Giresun Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Başak DANACI POLAT
Adıyaman Üniversitesi

3. BÖLÜM: MÜZECİLİK VE MÜZEDE EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ

Doç. Dr. Ayşe GÜLER
Kırıkkale Üniversitesi

4. BÖLÜM: MÜZE SERGİLEME YÖNTEMLERİ

Prof. Dr. Serap BUYURGAN
Başkent Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Burak Erhan TARLAKAZAN
Kastamonu Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Savaş Kurtuluş ÇEVİK
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

5. BÖLÜM: MÜZE VE TARİH

Prof. Dr. Yüksel GÖĞEBAKAN
İnönü Üniversitesi

6. BÖLÜM: MÜZEDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ

Arş. Gör. Dr. Hande BOLU SERT
Gazi Üniversitesi

7. BÖLÜM: MÜZE VE EĞİTİM (FARKLI BÖLÜMLERE YÖNELİK EĞİTİM ETKİNLİKLERİ ÖRNEKLERİ İLE)

Doç. Dr. Ayşe GÜLER
Kırıkkale Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Süreyya GENÇ
Bartın Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Hande BOLU SERT
Gazi Üniversitesi
Arş. Gör. Dr. Başak DANACI POLAT
Adıyaman Üniversitesi

8. BÖLÜM: MÜZE-OKUL İŞBİRLİĞİ

Arş. Gör. Yelda USAL
Fırat Üniversitesi
Orhan LABOÇ
Görsel Sanatlar Öğretmeni

9. BÖLÜM: MÜZEDE EĞİTİM, VERİMLİ BİR MÜZE ZİYARETİ SÜRECİ NASIL ORGANİZE EDİLİR?

Prof. Dr. Serap BUYURGAN
Başkent Üniversitesi

10. BÖLÜM: MÜZE DERSLERİ "DERS ÖĞRETİM PROGRAMLARI" VE VİZE-FİNAL PROJE ÖRNEKLERİ

Prof. Dr. Serap BUYURGAN
Başkent Üniversitesi

İÇİNDEKİLER

Ön Söz.....	iii
Bölümler ve Yazarları.....	vii

GİRİŞ

1. Müzede Eğitim “Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler”	1
--	---

1. BÖLÜM

KÜLTÜR, UYGARLIK, SANAT, MÜZE

1.1. Kültür	7
1.1.1. Kültür, Sanat ve Müze İlişkisi	9
1.2. Uygarlık (Medeniyet).....	10
1.3. Sanat.....	12
1.4. Müze ve Toplum-Müze ve İnsan	14
1.5. Okul Dışı Öğrenme Ortamları	15
1.6. Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	16
1.6.1. Okul Öncesi Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler.....	17
1.6.2. Sınıf Öğretmenliği Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	18
1.6.3. Özel Eğitimde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	20
1.6.4. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler.....	21
1.6.5. Tarih Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	22
1.6.6. Türkçe Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	23
1.6.7. Müzik Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	23
1.6.8. Matematik Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler.....	24
1.6.9. Fen Bilgisi Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	24
1.6.10. Beden Eğitiminde Okul Dışı Öğrenme Ortamı Olarak Müzeler	25

2. BÖLÜM

MÜZE VE MÜZECİLİK

2.1. Müze Nedir?.....	29
2.2. Müze Çeşitleri Nelerdir?.....	29
2.2.1. Koleksiyonlarına Göre Müzeler	30
2.2.1.a. Genel Müzeler	30
2.2.1.b. Arkeoloji Müzeleri.....	30
2.2.1.c. Etnografya Müzeleri	31

2.2.1.d. Sanat Müzeleri	32
2.2.1.e. Endüstri (Sanayi) Müzeleri.....	34
2.2.1.f. Doğa Tarihi ve Jeoloji Müzeleri.....	35
2.2.1.g. Tarih Müzeleri.....	36
2.2.1.h. Bilim Müzeleri	36
2.2.1.i. Planetaryum.....	37
2.2.1.j. Panoramik Müze.....	37
2.2.1.k. Ekonomüze.....	38
2.2.2. Bağlı Oldukları Yönetim Birimine Göre Müzeler.....	38
2.2.2.a. Devlet Müzeleri	38
2.2.2.b. Özel Müzeler	38
2.2.2.c. Belediye Müzeleri.....	39
2.2.2.d. Kent Müzeleri	39
2.2.2.e. Eğitim Kuruluşlarına, Üniversitelere Bağlı Müzeler	40
2.2.2.f. Askeri Müzeler.....	42
2.2.3. Hizmet Ettikleri Bölgeye Göre Müzeler.....	42
2.2.3.a. Bölge Müzeleri	42
2.2.3.b. Çevre Müze (Ekomüze)	43
2.2.4. Hizmet Ettikleri Toplumaya Yönelik Müzeler.....	43
2.2.4.a. Uzmanlık Müzeleri	43
2.2.4.b. Çocuk Sanat ve Gençlik Müzeleri	45
2.2.5. Koleksiyonlarını Sergiledikleri Mekânlara Göre Müzeler.....	45
2.2.5.a. Açık Hava Müzeleri	45
2.2.5.b. Anıt Müzeler	46
2.2.5.c. Müze Evler	47
2.2.6. İşlevlerine Göre Müzeler.....	48
2.2.6.a. Atatürk ve Türk Büyükleri Müzeleri	48
2.2.6.b. Sanal Müzeler.....	48
2.2.6.c. Devrim Müzeleri.....	49
2.3. Müzelerin Görevleri Nelerdir?	49
2.3.1. Müzelerin Toplama Görevi	50
2.3.2. Müzelerin Belgeleme Görevi.....	51
2.3.3. Müzelerin Koruma (Bakım-Onarım) Görevi	52
2.3.4. Müzelerin Sergileme Görevi.....	52
2.3.5. Müzelerin Eğitim Görevi	54

3. BÖLÜM

MÜZECİLİK VE MÜZEDE EĞİTİMİN TARİHSEL GELİŞİMİ

3.1. Dünyada Müzeciliğin ve Müzede Eğitimin Tarihsel Gelişimi	59
3. 2. Türkiye’de Müzeciliğin ve Müzede Eğitimin Tarihsel Gelişimi.....	67
3. 3. Dünyada ve Türkiye’de Çağdaş Müzecilik.....	75
3. 4. Müze Eğitimsi.....	77
3. 5. Müze Araştırmacısı - Müze Uzmanı	79
3. 6. Gönüllü Müze Dostu	81

4. BÖLÜM

MÜZELERDE SERGİLEME YÖNTEMLERİ

4.1. Müze Sergileme Yöntemleri “Geleneksel müzecilikten modern müzeciliğe”	89
4.2. Müzelerde Çağdaş Sergileme Yöntemleri.....	91
4.2.1. Sanat Müzelerinde Sergileme	98
4.2.2. Arkeoloji Müzelerinde Sergileme	102
4.2.3. Etnografya Müzelerinde Sergileme	105
4.2.4. Bilim ve Teknoloji Müzelerinde Sergileme.....	107
4.2.5. Kent Müzelerinde Sergileme	109
4.2.6. Açık Hava ve Çevre Müzelerinde Sergileme	112
4.2.7. Tabiat Tarihi Müzelerinde Sergileme	116

5. BÖLÜM

MÜZE VE TARİH

5.1. Müzelerin Tarih Bilincine Katkısı	121
5.2. Kültür Varlıklarına Sahip Çıkmada Müzelere Düşen Görev ve Sorumluluklar	140

6. BÖLÜM

MÜZEDE GÖRSEL SANATLAR EĞİTİMİ

6.1. Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerinde Müzelerden Yararlanma	157
6.2. Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerini Müze Koleksiyonlarından Yararlanarak Müzelerde İşleme Yöntemleri.....	165
6.2.1. Sanat Müzelerinde Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerini Müze Koleksiyonlarından Yararlanarak İşleme	166

6.2.2. Arkeoloji Müzelerinde Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerini Müze Koleksiyonlarından Yararlanarak İşleme	168
6.2.3. Etnografya Müzelerinde Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerini Müze Koleksiyonlarından Yararlanarak İşleme	171
6.2.4. Doğa Tarihi Müzelerinde Görsel Sanatlar Eğitimi Derslerini Müze Koleksiyonlarından Yararlanarak İşleme	174

7. BÖLÜM

MÜZE VE EĞİTİM

(FARKLI BÖLÜMLERE YÖNELİK PLAN VE EĞİTİM ETKİNLİKLERİ ÖRNEKLERİ İLE)

7. 1. Müzede Okul Öncesi Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	180
7.2. Müzede Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim.....	186
7.3. Müzede Özel Eğitim Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim.....	193
7. 4. Müzede Sosyal Bilgiler Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim.....	200
7.5. Müzede Tarih Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	206
7.6. Müzede Türkçe Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	212
7.7. Müzede Müzik Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	219
7.8. Müzede Matematik Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	225
7.9. Müzede Fen Bilgisi Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim	231
7.10. Müzede Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim.....	237

8. BÖLÜM

MÜZE - OKUL İŞBİRLİĞİ

8.1. Müze-Okul Protokolü.....	248
8.2. Müze-Okul İşbirliği Kapsamında Dünya Müzelerinde Neler Yapılıyor?	249
8.2.1. Devlet Müzeleri.....	249
8.2.2. Vakıf (Özel) Müzeleri	250
8.2.3. Üniversite Müzeleri	253
8.2.4. Belediye Müzeleri.....	256
8.3. Müze-Okul İşbirliği Kapsamında Türkiye Müzelerinde Neler Yapılıyor?	260
8.3.1. Devlet Müzeleri.....	261
8.3.2. Vakıf (Özel) Müzeleri	267
8.3.3. Üniversite Müzeleri	272
8.3.4. Belediye Müzeleri.....	276

8.4. Müze-Okul İşbirliği Kapsamında Okullar Neler Yapabilir?	278
8.5. Müze-Okul İşbirliği Kapsamında Öğretmenlere Düşen Sorumluluklar Nelerdir?	279

9. BÖLÜM

MÜZEDE EĞİTİM, VERİMLİ BİR MÜZE ZİYARETİ SÜRECİ NASIL ORGANİZE EDİLİR?

9.1. Verimli Bir Müze Ziyareti Süreci	283
9.1.1. Müze Ziyareti ile İlgili Öğretmen Hazırlıkları	284
9.1.1.a. Müze Ziyareti Öncesi Öğretmen Hazırlıkları	284
A. Okul Öncesi/İlk/Orta/Lise Öğrencileri İçin Bir Müze Rehberi Örneği	291
B. Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerine Yönelik Müze Ziyareti Etkinlik Planı Örneği	308
9.1.1.b. Müzede Öğretmen Sorumlulukları	311
9.1.1.c. Müze Ziyaretinden Sonra Yapılabilecek Çalışmalar	311

10. BÖLÜM

MÜZE DERSLERİ “DERS ÖĞRETİM PROGRAMLARI” VE VİZE-FİNAL PROJE ÖRNEKLERİ

10.1. “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” Dersi Ders Öğretim Programı (Lisans)	318
10.1.1. “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” Dersi Vize ve Final Projelerinden Örnekler	327
10.1.1.a. Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersi Vize Projesi “Bir Eserin Bağlamsal Yorumu”	327
10.1.1.b. Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersi Vize Projesi “İki Farklı Kültüre Ait Eser Karşılaştırması”	335
10.1.1.c. Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersi Final Projesi “İlköğretim/Ortaöğretim Öğrencilerine Yönelik Müze Rehberi”	342
10.1.1.d. “Müze Eğitimi ve Uygulamaları Dersi Anıtkabir, Kurtuluş Savaşı ve Atatürk Müzesi Araştırma, İnceleme ve Bilgilendirme Ziyareti Çalışma Kağıdı”	351
10.2. “Müze Sergileme Yöntemleri” Dersi Ders Öğretim Programı (Lisans)	352
10.2.1. “Müze Sergileme Yöntemleri” Dersi Vize ve Final Projelerinden Örnekler	360
10.2.1.a. Müze Sergileme Yöntemleri Dersi Vize Projesi “Bir Eserin Bağlamsal Yorumu”	360

10.2.1.b. Müze Sergileme Yöntemleri Dersi Final Projesi “Eser Sergileme”	366
10.2.1.c. Müze Sergileme Yöntemleri Dersi Final Projesi “Müze Bahçesi ve Müze İçi Yönlendirme Grafikleri”	373
10.2.1.d. Müze Sergileme Yöntemleri Dersi Anadolu Medeniyetleri Müzesi Araştırma, İnceleme ve Bilgilenme Ziyareti Çalışma Kağıdı	378
10.2.1.e. Müze Sergileme Yöntemleri Dersi MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi Araştırma, İnceleme ve Bilgilenme Ziyareti Çalışma Kağıdı	379
10.3. “Müzecilik ve Eğitim” Dersi Ders Öğretim Programı (Yüksek Lisans)	380
10.4. “Sanat Müzeleri” Dersi Ders Öğretim Programı (Sanatta Yüksek Lisans).....	390
10.5. “Türk ve Dünya Müzeleri Eğitim Programları” Dersi Ders Öğretim Programı (Doktora)	394
10.6. “Sanat ve Müze” Dersi Ders Öğretim Programı (Sanatta Yeterlik).....	397
Yazarlar Hakkında	403

TABLolar LİSTESİ

1. BÖLÜM

Tablo 1. Okul Öncesi Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği.....	18
Tablo 2. Sınıf Öğretmenliği Eğitiminde Okutulan Farklı Alan Dersleri İçin Müze Kazanım İlişkisi Örneği	18
Tablo 3. Özel Eğitimde Müze Kazanım İlişkisi Örneği	20
Tablo 4. Sosyal Bilgiler Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği	21
Tablo 5. Tarih Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği	22
Tablo 6. Türkçe Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği.....	23
Tablo 7. Müzik Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği	23
Tablo 8. Matematik Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği.....	24
Tablo 9. Fen Bilgisi Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği	24
Tablo 10. Beden Eğitiminde Müze Kazanım İlişkisi Örneği.....	25

6. BÖLÜM

Tablo 1. İlk ve Ortaokul Düzeyinde Görsel Sanatlar Dersi Programı Kültürel Miras Öğrenme Alanı Kazanımları	160
Tablo 2. Lise Düzeyinde Görsel Sanatlar Dersi Programı Kültürel Miras Öğrenme Alanı Kazanımları.....	162

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

2. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Anadolu Medeniyetleri Müzesi	31
Fotoğraf 2. Anadolu Medeniyetleri Müzesi	31
Fotoğraf 3. Ankara Etnografya Müzesi.....	32
Fotoğraf 4. Ankara Etnografya Müzesi.....	32
Fotoğraf 5. Ankara Devlet Resim ve Heykel Müzesi	34
Fotoğraf 6. Mustafa Ayaz Vakfı Plastik Sanatlar Müzesi	34
Fotoğraf 7. Ankara Rahmi M. Koç Müzesi	34
Fotoğraf 8. İstanbul Rahmi M. Koç Müzesi	34
Fotoğraf 9. MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi.....	35
Fotoğraf 10. MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi.....	35
Fotoğraf 11. Feza Gürsey Bilim Merkezi	37
Fotoğraf 12. Gaziantep Gezegenevi ve Bilim Merkezi.....	37
Fotoğraf 13. İstanbul Panorama 1453 Tarih Müzesi	37
Fotoğraf 14. Baksı Müzesi	39
Fotoğraf 15. Baksı Müzesi	39
Fotoğraf 16. Bursa Kent Müzesi.....	40
Fotoğraf 17. Bursa Kent Müzesi.....	40
Fotoğraf 18. Gazi Üniversitesi Resim Heykel Müzesi.....	42
Fotoğraf 19. Gazi Üniversitesi Resim Heykel Müzesi.....	42
Fotoğraf 20. İMOGA İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi	44
Fotoğraf 21. İstanbul Oyuncak Müzesi.....	44
Fotoğraf 22. Perge Antik Kenti	46
Fotoğraf 23. Nemrut Dağı	46
Fotoğraf 24. Anıtkabir.....	47
Fotoğraf 25. Çanakkale Şehitleri Abidesi	47

3. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Simon Vouet, Parnassos veya Apollon ve Müzler, Budapeşte Güzel Sanatlar Müzesi, 1640. Parnassos, Delphoi dağında dokuz müzün ve elindeki lirle simgelenen Apollon'un kutsal mekanları	59
Fotoğraf 2. Kopenhag, Ole Worm'un Nadire Kabinesi.....	62
Fotoğraf 3. R. Purcell, Ole Worm Yeniden canlandırma.....	62

4. BÖLÜM

Fotoğraf 1, 2. Çanakkale Destanı Tanıtım Merkezi	96
Fotoğraf 3. Ankara Rahmi M. Koç Müzesi “Ankara Tablosu” ve Dokunmatik Ekran Bilgilendirme	97
Fotoğraf 4, 5. Ankara Rahmi M. Koç Müzesi “Ankara Tablosu” Animasyon Gösterim Ekranı.....	97
Fotoğraf 6. Guggenheim Müzesi, Bilbao-İspanya	99
Fotoğraf 7. Diana Tehater “Kaçak Dünya”, Guggenheim Müzesi	99
Fotoğraf 8. Tate Modern Sanat Müzesi Salonu, İngiltere	100
Fotoğraf 9. Odaiba/Tokyo Dijital Sanat Müzesi	101
Fotoğraf 10. Gustav Klimt, Le Atelier des Lumieres /Dijital Sunum Müzesi, Paris..	101
Fotoğraf 11. Howard Agriesti, Cleveland Sanat Müzesi, USA.....	102
Fotoğraf 12. Dionysos’un Düğünü, Zeugma Arkeoloji Müzesi.....	103
Fotoğraf 13. Çankırı Müzesi, Üç Boyutlu Sergileme ve Açıklama Ekranı Teknolojisi.....	103
Fotoğraf 14. Demircilik Canlandırma, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, Ankara	104
Fotoğraf 15. Urfa Göbeklitepe Ziyaretçi ve Canlandırma Merkezi	105
Fotoğraf 16. “Sünnet Odası”, Ankara Etnografya Müzesi	106
Fotoğraf 17. Özel Bizim Köy Hareketli Etnografya Galerisi, Burhaniye.....	106
Fotoğraf 18. Edirne Arkeoloji ve Etnografya müzesi, 3600 Sanal Müzesi	107
Fotoğraf 19. Dokunmatik+Büyük Ekran, Güneşin Hareketleri, Londra Bilim Müzesi	108
Fotoğraf 20. Etkileşimli Duvar, Washington DC, Ulusal Hava ve Uzay Müzesi.....	108
Fotoğraf 21, 22. Pekin / Shanghai Bilim ve Teknoloji Müzesi / Planetaryum	109
Fotoğraf 23, 24. Konya Bilim Merkezi.....	109
Fotoğraf 25, 26. El Sanatları Çarşısı Yerleştirmesi, “Nalbant, Semerci-Kılıç, Bıçak Ustası” Bursa Kent Müzesi	111
Fotoğraf 27, 28, 29. Bursa Kent Müzesi, “Sahne Bursa” Sergisi.....	111
Fotoğraf 30, 31. Bilecik Belediyesi Yaşayan Şehir Müzesi Şehir Dükkanı Yeşil Perde Fotoğraf Çekim Alanı	112
Fotoğraf 32. Street Museum NL Akıllı Telefon Uygulaması.....	113
Fotoğraf 33. Sahra Hastanesi Yerleştirmesi, Gelibolu Yarımadası, Çanakkale.....	114
Fotoğraf 34, 35. Sahra Hastanesi Yerleştirmesi, Gelibolu Yarımadası, Çanakkale....	114
Fotoğraf 36, 37. Henry Ford Müzesi, Demiryolu ve Ford Otomobilleri.....	115
Fotoğraf 38. Henry Ford Müzesi, interaktif sergi uygulaması.....	115
Fotoğraf 39. Bilim Küresi, MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi, Ankara.....	116
Fotoğraf 40, 41. Londra Tabiat Tarihi Müzesi	117
Fotoğraf 42. İzmir Karşıyaka Deprem Müzesi.....	117
Fotoğraf 43. Kocaeli 17 Ağustos Deprem Anma ve Farkındalık Müzesi	117

6. BÖLÜM

Fotoğraf 1. “Bunları Bulabilecek Misiniz?” Çalışma Kağıdı	167
Fotoğraf 2. “Söz Dağarcığı” Çalışma Kağıdı	169
Fotoğraf 3. “İdolüm” Çalışma Kağıdı.....	170
Fotoğraf 4. “Çıkrık” Çalışma Kağıdı	172
Fotoğraf 5. “Fadime’den Mektup Var” Çalışma Kâğıdı.....	173
Fotoğraf 6. “Bul Bakalım” Çalışma Kağıdı	175
Fotoğraf 7. “Benim Dinozorum” Çalışma Kâğıdı	176

7. BÖLÜM

Fotoğraf 1. “Fotoğraftaki 4 Farkı Bulabilecek misiniz?” Çalışma Kağıdı.....	181
Fotoğraf 2. “Eskiden Kullanılan Eşyaları Sergilenmesi için Müzeye Ulaştır!” Çalışma Kağıdı.....	181
Fotoğraf 3. “Haydi Sütun Başlığını Tamamlayalım!” Çalışma Kağıdı	183
Fotoğraf 4. “Kendi Sütun Başlığını Tasarla!” Çalışma Kağıdı.....	183
Fotoğraf 5. “Noktaları Birleştir ve Eser Nerede Bul!” Çalışma Kağıdı	185
Fotoğraf 6. “Pişmiş Toprak ile Yapılmış Tarihi Eserleri Bulalım” Çalışma Kağıdı....	185
Fotoğraf 7. Kral Araras’ın Çocukları “Oyunları Kıyaslayalım” Çalışma Kâğıdı.....	188
Fotoğraf 8. “Kendi Topacını Tasarla” Çalışma Kâğıdı	188
Fotoğraf 9. “Lidya Uygarlığı için Bilgi Oyunu Çarkı” Çalışma Kâğıdı.....	190
Fotoğraf 10. “Benim Sikke Tasarımım” Çalışma Kâğıdı.....	190
Fotoğraf 11. “Maraş Filini Tanıyalım” Çalışma Kâğıdı.....	192
Fotoğraf 12. “Maraş Filini Yakından Tanıyalım” Çalışma Kâğıdı	192
Fotoğraf 13. “Gelecekteki Ben’e Mektup” Çalışma Kağıdı.....	195
Fotoğraf 14. “Mektubun İçin Aşağıdaki Alana Bir Pul Tasarlar mısınız?” Çalışma Kağıdı.....	195
Fotoğraf 15. Drama Öncesi Bilgilendirme Görselleri ve Drama Materyalleri	197
Fotoğraf 16. “Gök Cisimlerinin İsimlerinin Bulalım” Çalışma Kağıdı	198
Fotoğraf 17. “Şimdi Yerine Ne Kullanıyoruz? Haydi Çizelim!” Çalışma Kağıdı.....	201
Fotoğraf 18. “İsimlerini Biliyor musun? Haydi Eşleştir Bakalım!” Çalışma Kağıdı.....	201
Fotoğraf 19. “Ben Hangi El Sanatının Parçasıyım?” Çalışma Kağıdı	203
Fotoğraf 20. “Kendi Tel Kıрма Örneğini Tasarla!” Çalışma Kağıdı.....	203
Fotoğraf 21. “Haydi Eksik Olanları Bulalım Tamamlayalım!” Çalışma Kağıdı	205
Fotoğraf 22. “Bir Çeyiz Sandığı Tasarla ve İçinde Neler Bulunur Yaz” Çalışma Kağıdı.....	205
Fotoğraf 23. “Tarihin Yardımcı Bilim Dallarını Çözmeye Hazır mısın” Çalışma Kağıdı.....	207
Fotoğraf 24. “Eserler Hangi Müzelerde Sergilenebilir? Eşleştir!” Çalışma Kağıdı.....	207

Fotoğraf 25. “Bartın Kaba Yazma Yapıyoruz!” Çalışma Kağıdı.....	209
Fotoğraf 26. “Çevremizde Bulunan Tarihi Yapıları Tanıyalım” Çalışma Kağıdı	209
Fotoğraf 27. “Desen Çalışmaya Ne Dersin?” Çalışma Kağıdı	211
Fotoğraf 28. “Artık Bilgi Toplama Vakti” Çalışma Kağıdı.....	211
Fotoğraf 29. “Lidya Uygarlığı için Kelime Tahmin Oyunu” Çalışma Kâğıdı	214
Fotoğraf 30. “Lidya Uygarlığı için Kelime Avı Oyunu” Çalışma Kâğıdı	214
Fotoğraf 31. “Kral Midas ve Sikkeler” Çalışma Kâğıdı.....	216
Fotoğraf 32. “Birlikte Hikâye Yazalım mı?” Çalışma Kâğıdı.....	216
Fotoğraf 33. “Anadolu Panter’ini Tanıyalım” Çalışma Kâğıdı.....	218
Fotoğraf 34. “Uyuyan Güzel Benekli Pars Tulliana” Fabl Yazma Çalışma Kâğıdı.....	218
Fotoğraf 35. “Âşık Veysel ve Neşet Ertaş Türküleri” Çalışma Kâğıdı.....	220
Fotoğraf 36. “Karacaoğlan” Çalışma Kâğıdı.....	220
Fotoğraf 37. “Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği Çalgıları” Çalışma Kâğıdı.....	222
Fotoğraf 38. “Türk Müziği Çalgıları Bulmacası” Çalışma Kâğıdı	222
Fotoğraf 39. “Enstrüman Avı” Çalışma Kâğıdı.....	224
Fotoğraf 40. “Çalgı Türleri” Çalışma Kâğıdı	224
Fotoğraf 41. “Olasılıkları Değerlendirelim” Çalışma Kağıdı	226
Fotoğraf 42. “Renk Çemberi” Çalışma Kağıdı.....	226
Fotoğraf 43. “Şekilleri Tanıyalım” Çalışma Kağıdı.....	228
Fotoğraf 44. “Şekilleri Tamamlayalım mı?” Çalışma Kağıdı	228
Fotoğraf 45. “Bulmaca” Çalışma Kâğıdı	230
Fotoğraf 46. “Ağırlıkları Karşılaştıralım” Çalışma Kâğıdı	230
Fotoğraf 47. “Okyanus ve Kıtaları Keşfedelim” Çalışma Kağıdı.....	232
Fotoğraf 48. “Kara ve Su Katmanında Yaşayan Canlıları Tanıyalım” Çalışma Kağıdı.....	232
Fotoğraf 49. “Teleskopları Eşleştirelim” Çalışma Kağıdı.....	234
Fotoğraf 50. “Rasathanemizi Nereye Kuralım?” Çalışma Kağıdı.....	234
Fotoğraf 51. “Sağlıklı ve Hastalıklı Organlarımız” Çalışma Kağıdı	236
Fotoğraf 52. “Organ Bağışının Önemi ve Alkol, Sigara Kullanımı” Çalışma Kağıdı.....	236
Fotoğraf 53. “Besinleri Değerlendirme” Çalışma Kağıdı	238
Fotoğraf 54. “Beden ve Ruh Sağlığımız” Çalışma Kağıdı	238
Fotoğraf 55. “En Sevdiğim Oyunlar” Çalışma Kağıdı	240
Fotoğraf 56. “Hayal Et ve Yaz!” Çalışma Kağıdı	240
Fotoğraf 57. “Halk Danslarımız” Çalışma Kâğıdı	242
Fotoğraf 58. “Dansçılarımızı Giydirelim mi?” Çalışma Kâğıdı.....	242

8. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Geeffry Müzesi'nde William Tyndale İlköğretim Okulu öğrencilerinin proje kapsamında yaptıkları çalışmalardan örnekler	252
Fotoğraf 2. Geeffry Müzesi ile Randal Cremer İlköğretim Okulu öğrencilerinin proje kapsamında yaptıkları çalışmalardan bir örnek ...	253
Fotoğraf 3,4. Mardin Kent Müzesinin Arkeoparkta Bir Gün projesinden kazı çalışması yapan öğrenciler	266
Fotoğraf 5. Hasköy İlköğretim Okulu ve devlet okullarından birkaç anaokulu ile Eğitim Paketi Projesi uygulaması örneği	269
Fotoğraf 6. Rahmi M. Koç Müzesi'nde 6 Nokta Körler Vakfı Rehabilitasyon Okulu, Görme Engelli İlkokul-Ortaokul ve Özel Eğitim Merkezleri öğrencileri müzeyi keşfederken	271

9. BÖLÜM

Fotoğraf 1. Zaman Kapsülü, Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti öncesi uygulanmış 4. Sınıf öğrencileri örneği (Buyurgan, 2004)	290
Fotoğraf 2. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Müze Rehberi Kapağı (Buyurgan, 2004)	292
Fotoğraf 3. Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi ziyareti 2. Sınıf öğrencilerine yönelik Müze Rehberi Kapağı	292
Fotoğraf 4. Anadolu Medeniyetleri Müzesi 2002 yılı Müze Planı (Buyurgan, 2004)	294
Fotoğraf 5. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti 1. Sınıf öğrencilerine yönelik Ön Anket	295
Fotoğraf 6. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Ön Anket (Buyurgan, 2004)	296
Fotoğraf 7. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti 4. Sınıf öğrencilerine yönelik müze rehberi içerisinde "müze ile ilgili bilgilendirme ve Midas'ın eşek kulakları" (Buyurgan, 2004)	297
Fotoğraf 8. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti, 1. Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	298
Fotoğraf 9. Anıtkabir, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi ziyareti, 2. Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	299
Fotoğraf 10. Anıtkabir, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi ziyareti, 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	300
Fotoğraf 11. Anıtkabir, Atatürk ve Kurtuluş Savaşı Müzesi ziyareti, 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	301
Fotoğraf 12. MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi ziyareti, 3.Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	302
Fotoğraf 13. MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi ziyareti, 3.Sınıf öğrencilerine yönelik Çalışma Kağıdı	303

Fotoğraf 14. Ankara Rahmi M. Koç Müzesi ziyareti, 6. Sınıf öğrencilerine yönelik Estetik Beğeni Sayfası.....	305
Fotoğraf 15. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti, 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Estetik Beğeni Sayfası	306
Fotoğraf 16. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti, 4. Sınıf öğrencilerine yönelik Son Anket (Buyurgan, 2004).....	307
Fotoğraf 17. “Angora Tavşanı Pamuk” Maske Çalışma Sayfası.....	310
Fotoğraf 18. “Angora Tavşanı Kulaklar” Çalışma Sayfası	310
Fotoğraf 19. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti sonrası öğrenci çalışması, 1. Sınıf, Şiir	312
Fotoğraf 20. Ankara Devlet Resim Heykel Müzesi ziyareti sonrası öğrenci çalışması, 6. Sınıf, Resim	313
Fotoğraf 21. Gazi Üniversitesi, GEF, Resim-İş Eğitimi ABD, “Müze Eğitimi ve Uygulamaları” dersi kapsamında Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti sonrası öğrencilere yaptırılan “mozaik grup projesi” örneği, 2001.....	313
Fotoğraf 22. Anadolu Medeniyetleri Müzesi ziyareti sonrası öğrenci çalışması, 4. Sınıf, Afiş Tasarımı.....	314

10. BÖLÜM

Fotoğraf 1.....	327
Fotoğraf 2.....	328
Fotoğraf 3.....	328
Fotoğraf 4.....	329
Fotoğraf 5.....	330
Fotoğraf 6.....	331
Fotoğraf 7.....	332
Fotoğraf 8.....	333
Fotoğraf 9.....	334
Fotoğraf 10.	335
Fotoğraf 11.	336
Fotoğraf 12.	336
Fotoğraf 13.	337
Fotoğraf 14.	338
Fotoğraf 15.	339
Fotoğraf 16.	339
Fotoğraf 17.	340
Fotoğraf 18.	341
Fotoğraf 19. Müze rehberi kapak.....	342
Fotoğraf 20. Müzenin krokisi.....	343

Fotoğraf 21. Müze ile ilgili bilgilendirme ve mitolojik hikaye.....	343
Fotoğraf 22. Müzede dikkat edilmesi gereken kurallar	344
Fotoğraf 23. Ön Anket.....	345
Fotoğraf 24. Isınma Egzersizi.....	346
Fotoğraf 25. Estetik Beğeni Sayfası.....	347
Fotoğraf 26. Müzede öğrencilerin notlar alabilecekleri boş sayfa.....	348
Fotoğraf 27. Son Anket.....	349
Fotoğraf 28. Müze ziyareti sonrası öğrenci çalışması	350
Fotoğraf 29.	351
Fotoğraf 30.	360
Fotoğraf 31.	361
Fotoğraf 32.	362
Fotoğraf 33.	363
Fotoğraf 34.	364
Fotoğraf 35.	365
Fotoğraf 36.	366
Fotoğraf 37.	367
Fotoğraf 38.	368
Fotoğraf 39.	369
Fotoğraf 40.	370
Fotoğraf 41.	371
Fotoğraf 42.	372
Fotoğraf 43.	373
Fotoğraf 44.	374
Fotoğraf 45.	375
Fotoğraf 46.	376
Fotoğraf 47.	377
Fotoğraf 48.	378
Fotoğraf 49.	379

7. BÖLÜM

MÜZE VE EĞİTİM

(FARKLI BÖLÜMLERE YÖNELİK PLAN VE EĞİTİM
ETKİNLİKLERİ ÖRNEKLERİ İLE)

Doç. Dr. Ayşe GÜLER - Kırıkkale Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Süreyya GENÇ - Bartın Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Hande BOLU SERT - Gazi Üniversitesi

Arş. Gör. Dr. Başak DANACI POLAT - Adıyaman Üniversitesi

Bu bölümde; müzelerde gerçekleştirilmesi için Eğitim Fakültelerinin Okul Öncesi Eğitimi, Sınıf Öğretmenliği Eğitimi, Özel Eğitim, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Tarih Eğitimi, Türkçe Eğitimi, Müzik Eğitimi, Matematik Eğitimi, Fen Bilgisi Eğitimi ve Beden Eğitimi öğrencilerinin eğitimi ve öğretimine yönelik hazırlanan örnek öğretmen etkinlik planları ve çalışma kağıtları yer almaktadır. Kitabın bu bölümü için geliştirilen örnek etkinlikler, Millî Eğitim Bakanlığı'nın çeşitli kademelerine ait öğretim programlarında bulunan kazanımlara yönelik hazırlanmıştır. Bu bölümde sunulan etkinlikler farklı yaş seviyesindeki öğrencilere uyarlanabileceği gibi farklı sürelerde de gerçekleştirilebilir. Müzelerde (Müze ziyareti öncesi/ Müzede/Müze ziyareti sonrası) gerçekleştirilecek bu etkinliklerin disiplinlerarası bir yaklaşımla farklı dersler ile ilişkilendirilerek uygulanması önerilmektedir. Ayrıca henüz okuma ve yazma öğrenmemiş çocuklar için sadece verilen görseller gösterilerek ve hikayeler okunarak etkinlikler gerçekleştirilebilir.

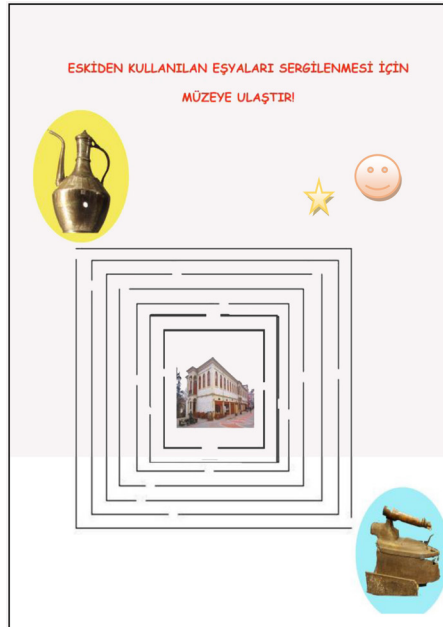
7. 1. Müzede Okul Öncesi Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları okul öncesi eğitimi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. “Fotoğraftaki 4 Farkı Bulabilecek misin?” çalışma kağıdı Buyurgan’ın danışmanlığında Genç’in (2018) tamamlanan doktora tezinden geliştirilmiştir. Hazırlanan etkinlikler öğrencilerin öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstenildiği takdirde etkinlikler sadece okul öncesi eğitim için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Bartın Kent Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Etkinlik Adı: Müzeye Gidiyoruz Etkinlik İçeriği: Kültürel Özellikleri Bilme, Müzeler Haftası Etkinlik Çeşidi: Oyun, Alan Gezisi Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Kent Müzesi “Geleneksel El Sanatları Salonu” ve “Etnografik Eşyaların Sergilendiği Salon” Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıtları (Fotoğraf 1 -Fotoğraf 2), kalem, silgi, kuru veya pastel boya, resim kağıdı.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. 2. Sanat eserlerinin değerini fark eder. 3. Görsel materyalleri okur. 4. Farklı kültürel özellikleri açıklar. Kendi ülkesinin kültürüne ait özellikleri söyler. 5. Müzede uyulması gereken kurallara uygun davranır.
<p>Etkinlik ile İlgili Genel Bilgi</p> <p>“4 bin yıllık geçmişe sahip Bartın’ın M.Ö. 2. binde Kaşka (Gasga)’lardan başlayan ve günümüze gelen tarihinin ve kırılma noktalarının anlatıldığı Kent Müzesinde; Bartın’ın 4 bin yıllık tarihini içeren kronolojik aks, endemik canlıları, coğrafik yapısı, ulaşım ve doğal afetler geçmişi, Tarihi Zanaatçılar Çarşısı, Gemi yapımıcılığı, ticari hayatı, madenciligi, Tarihi Galla Bazarı, Mimarisi, Siyasi Tarihi, Eğitim ve Basın-iletişim tarihi, sanat edebiyat ve kültür hayatı, doğum çocukluk sunnet ve bugün gelenekleri, ev yaşamı, mutfak kültürü ve turizminin yanı sıra interaktif sözlü tarih çalışmalarını Bartın Kent Müzesi’nde yer alan ana başlıklardır” (Bartın Kent Müzesi, t.y).</p>
<p>Müzedeki “Geleneksel El Sanatları Salonu” ve “Etnografik Eşyaların Sergilendiği Salon”da yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere önceden Bartın Kent Müzesi hakkında bilgilendirme yapılır. Müzeler Haftası’nın öneminden bahsedilir. 2. Müzeye giderken öğrencilere müzede uyulması gereken kurallar söylenir. 3. Müze, rehber eşliğinde gezilir ve müzede sergilenen eserler hakkında bilgi verilir. 4. Müzede El Sanatları Salonunda toplanılır ve daha önceden hazırlanmış çalışma kağıdı (Fotoğraf 1) öğrencilere dağıtılır ve doldurmaları istenir. 5. Geleneksel El Sanatlarının milli kültürümüzdeki yeri ve önemi anlatılır. Öğrencilerden el sanatları ile ilgili örnekler vermeleri istenir. Daha sonra etnografik eserlerin sergilendiği eserlerin sergilendiği salona geçilir ve öğrencilere hazırlanan diğer çalışma kağıdı dağıtılır (Fotoğraf 2). 6. Müze gezisi sonrasında öğrencilerden müzedeki izlenimlerini resim yoluyla kağıt yüzeyine aktarmaları istenir. Biten çalışmalar sınıf panosunda sergilenir.

Fotoğraf 1. "Fotoğraftaki 4 Farkı Bulabilecek misin?" Çalışma Kağıdı

Fotoğraf 2. "Eskiden Kullanılan Eşyaları Sergilenmesi için Müzeye Ulaştır!" Çalışma Kağıdı

Amasra Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2
<p>Etkinlik Adı: Müzeye Gidiyoruz</p> <p>Etkinlik İçeriği: Kültürel Özellikleri Bilme, Müzeler Haftası</p> <p>Etkinlik Çeşidi: Oyun, Alan Gezisi</p> <p>Müzedeki Kaynak Eser: Amasra Müzesi “Sütun Başlıklarının Sergilendiği Salon”</p> <p>Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma sayfaları (Fotoğraf 3- Fotoğraf 4), kalem, silgi, kuru veya pastel boya, resim kağıdı.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. 2. Sanat eserlerinin değerini fark eder. 3. Müzede uyulması gereken kurallara uygun davranır.
<p>Etkinlik ile İlgili Genel Bilgi</p> <p>Antik bir yerleşim merkezi olan Amasra ve çevresinde sık sık taşınabilir eski eserlerin ortaya çıkması, burada müze kurulması fikrini oluşturmuş, 1955 yılından itibaren derlenen arkeolojik ve etnografik eserler önce Belediye binasında, 1982 yılından itibaren de bugünkü Müze binasında sergilenmeye başlamıştır. 1884 yılında Denizcilik Okulu olarak yapımına başlanan ancak bitirilemeyen bina, Kültür Bakanlığı'nca 1976 yılında satın alınarak restore edilmiş ve 1982 yılında Müze olarak hizmete açılmıştır. Amasra Müzesi, dört teşhir salonundan oluşmaktadır. Ayrıca; Müzenin koridorunda 1852 tarihli, Saray Matbaasında basılmış bir Akdeniz haritası, müzenin bahçesinde de Hellenistik, Roma, Bizans, Ceneviz ve Osmanlı dönemlerine ait taş eserler bulunmaktadır (Amasra Müzesi, t.y.).</p>
<p>Müzedeki “Sütun Başlıklarının Sergilendiği Salon”da yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere önceden Amasra Müzesi hakkında bilgilendirme yapılır. Müzeler Haftası'nın öneminden bahsedilir. 2. Müzeye giderken öğrencilere müzede uyulması gereken kurallar söylenir. 3. Müze rehber eşliğinde gezilir ve müzede sergilenen eserler hakkında bilgi verilir. 4. Müzede sütun başlıklarının sergilendiği salonda toplanılır ve daha önceden hazırlanmış çalışma kağıdı (Fotoğraf 3) öğrencilere dağıtılır ve doldurmaları istenir. 5. Arkeolojik eserlerin kültürel mirasımızdaki yeri ve önemi anlatılır. Müze bahçesinde toplanılır ve öğrencilere hazırlanan diğer çalışma kağıdı dağıtılır (Fotoğraf 4). 6. Müze gezisi sonrasında öğrencilerin tasarladıkları sütun başlıkları sınıf panosunda sergilenir.

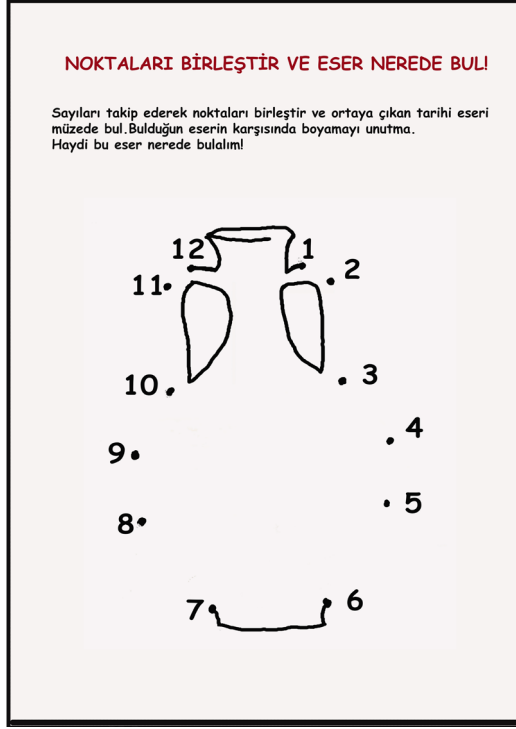

Fotoğraf 3. "Haydi Sütun Başlığını Tamamlayalım!" Çalışma Kağıdı

Fotoğraf 4. "Kendi Sütun Başlığını Tasarla!" Çalışma Kağıdı

Amasra Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3	
<p>Etkinlik Adı: Müzeye Gidiyoruz</p> <p>Etkinlik İçeriği: Kültürel Özellikleri Bilme, Müzeler Haftası</p> <p>Etkinlik Çeşidi: Oyun, Alan Gezisi</p> <p>Müzedeki Kaynak Eser: Amasra Müzesi “Arkeolojik Eserler Salonu”</p> <p>Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma sayfaları (Fotoğraf 5 - Fotoğraf 6), kalem, silgi, kuru veya pastel boya, kil, önlük.</p>	
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dinlediklerini/izlediklerini çeşitli yollarla ifade eder. 2. Tarihi/sanat eserlerinin değerini fark eder. 3. Müzede uyulması gereken kurallara uygun davranır. 	
<p>Etkinlik ile İlgili Genel Bilgi</p> <p>İtalyanca bir terim olan pişmiş toprak (Terrakota), tarih boyunca hem heykel hem seramik hem de tuğla için kullanılmıştır. Kızıl kahverengi kil kullanılması ve ortaya çıkan ürünün çok yüksek ateşte sırsız olarak pişirilmesidir. Terrakotanın genellikle yanık turuncu bir rengi vardır. Bilinen en önemli terrakota heykel örnekleri İÖ yaklaşık 221-206 yılları arasında Çin'de yapılmış olan İmparatorluk Muhafız Askerleri'dir (Keser, 2005).</p>	
<p>Müzedeki “Sütun Başlıklarının Sergilendiği Salon”da yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere önceden Amasra Müzesi hakkında bilgilendirme yapılır. Müzeler Haftası'nın öneminden bahsedilir. 2. Müzeye giderken öğrencilere müzede uyulması gereken kurallar söylenir. 3. Müze, rehber eşliğinde gezilir ve müzede sergilenen eserler hakkında bilgi verilir. 4. Müzede arkeolojik eserlerin sergilendiği salonda toplanılır ve daha önceden hazırlanmış çalışma kağıdı (Fotoğraf 5) öğrencilere dağıtılır ve doldurmaları istenir. 5. Müzede arkeolojik eserlerin ne tür malzemeden yapıldığı konusunda bilgilendirme yapıldıktan sonra pişmiş toprak hakkında bilgi verilir. Pişmiş toprak eserlerin sergilendiği salonda toplanılır ve öğrencilere hazırlanan diğer çalışma kağıdı dağıtılır (Fotoğraf 6). 6. Müze gezisi sonrasında öğrencileri ile daha önceden temin edilen kil ile küçük heykelcikler yapılır ve okulun uygun görülen bir yerinde sergilenir. 	

Fotoğraf 5. “Noktaları Birleştir ve Eser Nerede Bul!” Çalışma Kağıdı

Fotoğraf 6. “Pişmiş Toprak ile Yapılmış Tarihi Eserleri Bulalım” Çalışma Kağıdı

7.2. Müzede Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları İlkokul Hayat Bilgisi dersi öğretim programı kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Sınıf Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kağıtları kitap kapsamında geliştirilmiştir. Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstenildiği takdirde etkinlikler sadece Hayat Bilgisi dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir. Örneğin Fotoğraf 12'deki etkinlik Görsel Sanatlar dersinde çizgi ve doku konusu için kullanılabilir.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1

Ders: Hayat Bilgisi

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** *1-4

Konu: Geçmişteki ve Günümüzdeki Çocuk Oyunları.

“Hitit Kralı Araras’ın Topaç Çeviren Çocukları” ve “El Topacı (Spinner)”

Müzedeki Kaynak Eser: “Kabartma üzerine “Kral Araras’ın Topaç Çeviren Çocukları”

Kaynak Araç ve Gereçler: Topaç, topaç çeviren çocuklar ile günümüzde kullanılan el topacı ve diğer topaç türlerine ait fotoğraflar, Hitit Uygarlığı ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kağıtlarının fotokopileri (Fotoğraf 7-Fotoğraf 8), topaç, ip, kurşun kalem silgi.

**Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere sadece görseller kullanılarak ve hikâye okuyarak etkinlik yapılabilir.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Gelenek ve görenekler, yemek, giyim, kuşam, müzik ve yöresel oyunlar ile ilgili araştırma yapmaları sağlanır.
2. Müzede uyulması gereken kuralları ifade eder.

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

Özgün biçimleriyle günümüzde hala yaşayan diğer bir oyuncak ise topaçlardır. Topaç İ.Ö. 1400’lerde Mısırlılarda üretilen bir oyuncak olarak karşımıza çıkar, onlar topacı parmaklarıyla çeviriyorlarken, Çinliler kamçıyla çevirmeyi keşfetmişlerdir. Anadolu Medeniyetleri Müzesi’nde sergilenen MÖ 8. yüzyıla ait bir Hitit kabartmasında Hitit Kralı Araras’ın çocuklarının topaçla oynadığı görülmektedir. Bu rölyefte Kral Araras’ın çocukları, aşık oynarken ve topaç çevirirken betimlenmişlerdir. Günümüze en yakın örneği ise bu rölyef belgelemektedir. Çocuklar, yumurta formuna benzer topları, kamçıya benzer objelerin iplerine dolayarak döndürmektedirler. Bu betimleme; oyunları daha yakından tanımamızı sağladığı gibi, dönemin çocuklarına ve onların oyun dünyalarına bugüne yakın bir yaklaşımla ele alınabilecek niteliklere ulaşılmış olmasıyla da dikkat çekicidir. Konik biçimli, ucunda kalın bir çivi veya kabara bulunan, parmakla, kamçıyla veya iple çevrilen topaç çeşitleri vardır.

Rölyef: Kabartma, resim ve heykel arasında bulunan bir sanat formu.

Müze “Kral Araras’ın Çocukları” rölyefi karşısında yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilere günümüzde en sevdikleri oyunların hangileri olduğu sorulur. Geçmişte çocukların oynadıkları oyunların neler olabileceği konusunda beyin fırtınası yapmaları istenir.
2. Topaç oyunu hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra öğrencilere gerçek topaç, ipi ve el topacı gösterilerek topaç oyununun nasıl oynandığı gösterilerek anlatılır ve müze görevlilerinden izin alınarak kısa süreli onların da denemesi istenir.
3. Hititler ve Kral Araras hakkında kısa bir bilgi verildikten sonra öğrencilerle rölyefin karşısında ne gördükleri hakkında sorular sorularak tartışılır.
4. Oyunların da kültürel bir miras olabileceği ve geçmiş ile günümüzdeki çocuklar arasında bir bağ oluşturmasının öneminden bahsedilir. Oyunların kültürel miras öğelerinden biri olduğu üzerinde önemle durulur.
5. Rölyef karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kağıtlarını geçmiş ve günümüz oyunlarını düşünerek kıyaslamaları ve benzerlikleri bularak doldurmaları istenir.
6. Öğrenciler kendi topaçlarını tasarlamaları ve hikayelerini yazmaları için cesaretlendirilir.

OYUNLARI KIYASLAYALIM

Geçtiğimiz yüzyıllarda Dünyada çocukların oynadığı birçok farklı oyun vardı. Bunlardan biri de TOPAÇ çevirmektir. Aşağıda çok eski zamanlarda oyun oynayanların resimleri var. Bu resimler arasındaki benzerlikleri bulur musun? Haydi geçmişte ve günümüzde oyunları karşılaştır ve aralarındaki benzerlikleri yaz!

Fotoğraf 7. Kral Araras'ın Çocukları "Oyunları Kıyaslayalım" Çalışma Kâğıdı

KENDİ TOPACINI TASARLA

Kendi topacını tasarla ve aşağıdaki boş kutuya çizerek renklendir. "Hitit Kralı Araras'ın Topaç Çeviren Çocukları" rölyefindeki çocuklar gibi sen de kendi oyunun için bir hikaye yaz!

BENİM TOPACIM

BENİM HİKAYEM

Fotoğraf 8. "Kendi Topacını Tasarla" Çalışma Kâğıdı

Anadolu Medeniyetleri Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Hayat Bilgisi

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** *1-4

Konu: Geçmişte ve Günümüzde Alışveriş

Müzedeki Kaynak Eser: Lidya Sikkeleri

Kaynak Araç ve Gereçler: Lidya Uygarlığı ile ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 9-Fotoğraf 10), kalın gramajlı A4 kağıtlar, kürdan ya da tel toka, kurşun kalem silgi, makas, karton, yapıştırıcı.

**Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere sadece görseller kullanarak ve hikâye okuyarak etkinlik yapılabilir.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Yakın çevresindeki kültürel miras öğelerini araştırır.
2. Müzedeki nesnelere ayrıntılarını fark eder.

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

Parayı ilk kez Lidya Uygarlığı yapmış ve kullanmışlardır. Eskiden Batı Anadolu'da yaşamışlardır. Özellikle altın madenleri ve taktı yapımında kendilerini çok geliştirmişlerdir. Lidya Uygarlığı'nın bulduğu ilk paranın adı sikkedir. Sikke metal küçük paralardır. Sikke bulunmadan önce insanlar para yerine mallarını değiştirerek alışveriş yapıyor ve böylece ihtiyaçlarını gideriyorlardı. Buna trampa denirdi. Sikkeler çoğunlukla altın ve gümüşten yapılırdı. Üzerlerinde de o zaman kral kimse onun resmi çizilirdi, böylece o zaman kralın kim olduğu belli olurdu. Lidyalılar paralarına ayrıca aslan ve aslanpençesi resmi yapar, böyle güçlerini gösterirlerdi.

Müze: Çok eski eşyaların (Tarihi eser) toplandığı, saklandığı, sergilendiği, tamir edildiği yerdir.

Arkeolog: Kazı bilimci

Darphane: Paraların basıldığı ve çoğaltıldığı yerin adı.

Sardes: Lidyalıların başkenti.

Müze ziyareti sonrası sınıfta öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilere daha önce müzede gördükleri Lidya Uygarlığı'na ait eserler ve sikkelerle ilgili sorular sorularak kısa bir hatırlatma yapılır.
2. Çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 9) ve kalın gramajlı boş A4 kağıtları öğrencilere dağıtılır. Çalışma kâğıdı boş kâğıda yapıştırılır. Böylece Keşif Çarkı için sağlam kalın bir zemin yaratılır.
3. Çember dışındaki kesik çizgilerden dikkatlice kesilir. Ortadaki çevirici istenirse ayrı bir kâğıda çizilerek de kesilebilir. Merkezde bulunan çevirici kürdan ya da tel toka yardımıyla çemberin ortasına sabitlenir. Çemberin istenilen bir ucu farklı renk boyanır ve bu başlangıç oku sayılır.
4. Öğrencilerden gruplara ayrılması istenir. Çark oyununun grupta sırayla çevrilmesi gerektiği ve çıkan soruyu doğru cevaplayanların puan alabileceği öğrencilere anlatılır.
5. Bir sonraki ders için öğrencilerden istedikleri bir uygarlıkla ilgili bir keşif çarkı tasarımları istenir ve isterlerse çarklarının üzerine resim yapabilecekleri belirtilir.
6. Diğer çalışma kâğıdı (Fotoğraf 10) istenirse eve ödev olarak da verilebilir. Bu etkinlikte Lidya Uygarlığı sikkeleri üzerindeki sembollerin anlamları vurgulanarak kendilerini ifade eden özel sikkeler tasarımları öğrencilerden istenir.

Fotoğraf 9. "Lidya Uygarlığı için Bilgi Oyunu Çarkı" Çalışma Kâğıdı

Fotoğraf 10. "Benim Sikke Tasarımım" Çalışma Kâğıdı

Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Hayat Bilgisi

Ders Süresi: 3 x 40 dk. **Sınıf:** *1-4

Konu: “Maraş Fili”

Müzedeki Kaynak Eser: Maraş Filinin (Elephas maxima asurus) İskeleti

Kaynak Araç ve Gereçler: Maraş Fili ile ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 11-Fotoğraf 12), kurşun kalem, silgi, renkli kalemler, makas.

**Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere sadece görseller kullanarak ve hikâye okuyarak etkinlik yapılabilir.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. İnsan yaşamı açısından hayvanların önemini kavrar.
2. Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluk alır.

Maraş Fili ile ilgili Tarihsel Bilgi

Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi: 1968 yılında Ankara’da Maden Tetkik Arama Enstitüsü tarafından kurulmuş olan bir müzedir.

Fosil: Geçmişte yaşamış olan hayvan ve bitkilerin taşlaşmış kalıntlarına denir.

Paleontoloji: Yer bilimlerinde geçmişten günümüze fosilleri inceleyen bilim dalına adı verilir. Önemli fosil grupları yerkürenin jeolojik gelişmesinin araştırılmasına ve yerkabuğunun oluşum koşullarının tespit edilmesine yardımcı olmaktadır.

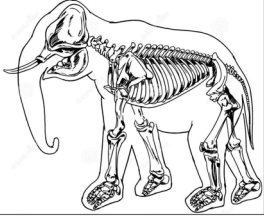
Maraş Fili’ni MTA Tabiat Tarihi Müzesi’nde bulunmaktadır. Afrika’dan kalkıp Antarktika ve Avustralya dışında, hemen hemen dünyanın bütün doğal, yaşanabilir, karasal alanlarına yayılan Maraş Fili’nin (Elephas maxima asurus) boyu 6 m’ye, ağırlığı ise 5 tona yaklaşmaktadır. Anadolu’da yaşadığı bilinen en büyük canlılardan biridir. Türkiye’deki paleontolojik kalıntılara Kahramanmaraş, Amik Ovası, Erzurum ve Ankara’da rastlanmıştır. Literatürde Maraş Fili olarak geçmesinin nedeni ise bütün gövdeyi oluşturacak kalitede korunmuş birçok iskeletin sadece Maraş’ta çıkarılmasıdır. Anadolu’da nesli çok değil birkaç bin yıl önce meteorlar ya da dondurucu soğuklardan değil insanoğlunun yaşam alanlarını sınırlandırması sonucu tükenmiştir. Maraş Fili, tarih sahnesinden 2000-3000 yıl önce silinmiştir. 3500 yıl önce yaşadığı tahmin edilen filin Türkiye’de ilk kez tam iskeleti Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi’nde 1974’te sergilenmeye başlanmıştır.

Müze ziyaretinde Maraş Fili karşısında öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilere daha önce anlatılan Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi ve Maraş Fili’ne ait bilgiler soru-cevap şeklinde kısaca tekrar hatırlatılır ve Maraş Fili karşısında hissettikleri duygu ve düşünceler dinlenir.
2. Öğrencilere bireysel çalışacakları söylenerek, çalışma kâğıdı fotokopileri öğrencilere dağıtılır.
3. Öğrenciler özgür bırakılarak ve gözlemlenir. Maraş Fili karşısındaki etkinlikte öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda soruları yanıtlanarak öğrenciler cesaretlendirilir.
4. Çalışma kâğıtları doldurulduktan sonra öğrencilerle birlikte «İnsan yaşamı açısından hayvanların önemi» konusunda sohbet edilerek nesli tükenen hayvanların neden korunamadığı konularına değinilir.
5. Etkinlik bitiminde “Doğa ve çevreyi koruma konusunda sorumluluklarımız neler olmalıdır?” gibi bir soru yöneltilerek öğrencilerin çalışma kâğıdı içerisinde “Çevremizi ve Doğayı neden korumalıyız” isimli kompozisyonlarının yüksek sesle okunması istenir.
6. Öğrenciler dinlendikten sonra müze ziyareti sonrası bir dahaki ders saati için müze ziyareti deneyimlerini anlatan bir kompozisyon yazmaları istenir.

MARAŞ FİLİ'Nİ TANIYALIM	
ADI:	BOY: AĞIRLIK:
YAŞADIĞI ÜLKELER:	
TÜRKİYE'DE YAŞADIĞI YERLER:	
NE ZAMAN NEREDE BULUNDU?	
	Bugün hayatta olmasını ister miydin? Neden?
Nesli neden tükenmiştir?	Sergilendiği müze hakkında bilgi verir misin?

Fotoğraf 11. "Maraş Filini Tanıyalım" Çalışma Kâğıdı

MARAŞ FİLİ'Nİ YAKINDAN TANIYALIM		
<p>Maraş Fili Anadolu'da yaşadığı bilinen en büyük canlılardan biridir. Maraş Fili'nin (Elephas maxima asurus) boyu 6 m'ye, ağırlığı ise 5 tona yaklaşmaktadır. Aşağıda Fililerin derilerinin yakından çekilmiş fotoğrafları bulunmaktadır. Haydi sen de yanındaki kutucuğa Maraş Fili'ni daha yakından tanımak için fotoğraftakini çizmeye çalış ve kutucukları doldur.</p>		
		DOĞAYI VE ÇEVREMİZİ NEDEN KORUMALIYIZ?
		
		
		

Fotoğraf 12. "Maraş Filini Yakından Tanıyalım" Çalışma Kâğıdı

7.3. Müzede Özel Eğitim Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Özel eğitim, bireysel ve gelişim özellikleri ile eğitim yeterlilikleri açısından akranlarından anlamlı düzeyde farklılık gösteren bireylerin eğitim ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere geliştirilmiş programları ve özel olarak yetiştirilmiş personel ile uygun ortamlarda sürdürülen eğitimi kapsamaktadır (Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, 2018).

Normal gelişimini sürdüren çocuklar için bile müze eğitim programları sınırlı durumdayken özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar için müzelerin sunduğu imkanlar yok denecek kadar azdır. Ancak gerek normal gelişimini sürdüren gerekse özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar için müzelerden en etkin şekilde yararlanmak ve müzelerin eğitim işlevlerini kullanabilmek gerekli ve son derece önemlidir. Müzelerin eğitim etkinlikleri açısından eksikliklerinin yanında, okulların, öğretmenlerin ve velilerin müze ziyaretlerinden kaçındıkları bilinmektedir. Okullar ve müzeler arasında eğitim açısından işbirliği olmaması da müzelerin etkin kullanılmamasının diğer bir nedenidir. Oysa ki müzeler heyecanlı ve kalıcı öğrenme için en uygun mekanlardır (Sert, 2017, s. 3-4).

Bu bölümde hafif düzeyde zihinsel engelli öğrencilerin devam ettiği Özel Eğitim Meslek Okulu Türkçe dersi öğretim programı, orta ve ağır düzeyde zihinsel engelli öğrenciler ile otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin devam ettiği Özel Eğitim Uygulama Okulu Hayat Bilgisi dersi öğretim programı ve görme engelli öğrencilerin devam ettiği Görme Engelliler Özel Eğitim Meslek Okulu Görsel Sanatlar ve Modelaj İş dersi öğretim programı için müze ziyareti etkinlik örnekleri verilmiştir.

Unutulmamalıdır ki özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin bireysel farklılıkları bulunmaktadır ve bu bireysel farklılıklar göz ardı edilmemelidir. Verilen örnek etkinlikler çocukların farklılıklarına göre değiştirilip, geliştirilebilir. Örneğin, özellikle zihinsel anlamda engeli olan çocuklar açısından okuma-yazma sınırlılıkları sık rastlanan durumlardan biridir. Bu sınırlılık karşısında etkinlikler öğrencilerin seviyesine yönelik olarak değiştirilerek, öğretmen ve öğrencinin karşılıklı soru-cevap şeklindeki uygulaması ya da görsellerin gösterilmesi ve cevabının alınması şeklinde yapılabilir. Elbette öğrencisini en iyi öğretmeni tanıyacak ve öğrencisinin koşullarını bilerek, ihtiyaçlarına yönelik olarak en iyi müze ziyareti etkinliklerini tasarlayacaktır.

PTT Pul Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1	
<p>Ders: Türkçe</p> <p>Ders Süresi: 3 x 40 dk.</p> <p>Konu: Gelecekteki “Ben” e Mektup</p> <p>Müzedeki Kaynak Eser: Pullar</p> <p>Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıtları (Fotoğraf 13-Fotoğraf 14), kâğıt, kalem, silgi, boya kalemleri</p>	<p>Sınıf: Özel Eğitim Meslek Okulu 10. sınıf</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tümceyi soldan sağa doğru yazar. 2. Yazılarını bitişik eğik yazı ile yazar. 3. Sözcükleri yazarken kelimeler arasında uygun boşluk bırakır. 4. Satırlara aynı hizadan başlar. 5. Düzgün ve okunaklı yazar. 6. Öğrendiği yazım kurallarını uygular. 7. Noktalama imlerini uygun yerde kullanır. 8. Duygu, düşüncelerini anlatan mektup, kutlama kartı vb. yazar. 	
<p>Konu ile İlgili Bilgi</p> <p>Emlak ve Eytam Bankasına ait tarihi bina, PTT tarafından restore edilerek PTT Pul Müzesi'ne dönüştürülmüş ve 2013 yılında açılışı gerçekleştirilmiştir. Müzede, Dünya Pulları, Osmanlı Devleti Pulları, Anadolu Hükümeti Pulları, Türkiye Cumhuriyeti Pulları ve 7 ayrı temadan oluşan Tematik Pullar sergilenmektedir. Ayrıca; Geçmişten Günümüze Posta, İstiklal Harbinde PTT ve Nostaljik PTT alanları da müzede gezilebilecek bölümlerdir (PTT Pul Müzesi, t.y.).</p> <p>Pul, posta parası karşılığı mektup zarfı, kartpostallara ve damga resmine karşılık kâğıtlara yapıştırılan, basılı küçük kâğıt parçasıdır (Pul, t.y.).</p> <p>Mektup, bir şey haber vermek, sormak, istemek veya duyguları bildirmek için birine çoğunlukla posta yoluyla gönderilen, zarfa konulmuş yazılı kâğıttır (Mektup, t.y.).</p>	
<p>Müzedeki Yapılacak Etkinlik</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müze ziyareti öncesi öğrencilere müzede uyulması gereken kurallar anlatılır. 2. Müze gezilerek, posta, pul, mektup gibi kavramlar açıklanır. 3. Müzede bulunan pul örnekleri incelenir. 4. Müze ziyareti sonrası, müzenin eğitim atölyesinde ya da sınıf ortamında öğrencilerden gelecekteki kendilerine bir mektup yazmaları istenir (Fotoğraf 13). (Konunun daha somutlaşması için 10 ya da 15 sene sonrası örnek olarak seçilebilir, öğretmen kendi 10 sene sonraki hayatından örnekler verebilir). 5. Öğrencilere gerekli yerlerde yardımcı olunur ve imla ya da noktalama işaretleri gibi yazım kurallarına uymaları sağlanır. 6. Mektup yazımı tamamlandıktan sonra öğrencilerden arkadaşları önünde mektuplarını okumaları istenir. 7. Öğrencilerle mektupları hakkında konuşulur. 8. Mektup çalışması sonrası öğrencilerden mektuplarını postalarken kullanacakları, kendilerine has pullarını tasarlamaları istenir (Fotoğraf 14). 9. Tasarlanan pullar öğrencilerle birlikte değerlendirilir. 	

GELECEKTEKİ “BEN”E MEKTUP

Şimdi aşağıdaki boş alana “gelecekteki haline bir mektup” yazmanı istiyorum.

Fotoğraf 13. “Gelecekteki Ben’e Mektup” Çalışma Kağıdı

MEKTUBUN İÇİN AŞAĞIDAKİ ALANA BİR PUL TASARLAR MISIN?

Fotoğraf 14. “Mektubun İçin Aşağıdaki Alana Bir Pul Tasarlar mısın?”
Çalışma Kağıdı

İstanbul Rahmi M. Koç Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Hayat Bilgisi

Ders Süresi: 3 x 40 dk. **Sınıf:** Özel Eğitim Uygulama Okulu 1. Kademe

Konu: Mevsimler ve Gök Cisimleri

Müzedeki Kaynak Eser: Planetaryum

Kaynak Araç ve Gereçler: Çalışma kağıtları (Fotoğraf 15-Fotoğraf 16), mevsimlere ait görsel materyaller, kalem

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Mevsimleri görsel materyaller üzerinde gösterir.
2. Mevsimlerin isimlerini söyler.
3. Mevsimlere ait doğa olaylarını görsel materyaller üzerinde gösterir.
4. Mevsimlere ait doğa olaylarını söyler.
5. Dünya'yı görsel materyaller üzerinde gösterir.
6. Gösterilen gök cisminin Dünya olduğunu söyler.
7. Güneş'i görsel materyaller üzerinde gösterir.
8. Gösterilen gök cisminin Güneş olduğunu söyler.
9. Ay'ı görsel materyaller üzerinde gösterir.
10. Gösterilen gök cisminin Ay olduğunu söyler.
11. Yıldızları görsel materyaller üzerinde gösterir.
12. Gösterilen gök cisminin yıldız olduğunu söyler.

Konu ile ilgili Bilgi

Rahmi M. Koç Müzesi, 1994 yılında ziyarete açılmıştır ve Haliç'in kuzey yakasındaki Hasköy semtinde yer almaktadır. Müze koleksiyonun en temel başlıkları iletişim ve ulaşım altında yer alan endüstriyel mirasın örnekleridir (Rahmi M. Koç Müzesi, t.y.b). Planetaryum, 2009 yılında müzeye katılmıştır. Evrenin oluşum süreci, 65 milyon yıl önceki Dünyamızın durumunu gibi deneyimler sunmaktadır. Keşif Küresinde gök bilimden sanata, iklim değişikliklerine, eğitimden teknolojiye kadar çok geniş bir çerçevede gösteriler sunulmaktadır (Rahmi M. Koç Müzesi, t.y.a).

Mevsimler dünyamızın güneşin etrafında dönüşü sonucu ortaya çıkmaktadır. Sonbahar, kış, ilkbahar ve yaz olmak üzere dört mevsim bulunmaktadır.

Dünya, üzerinde yaşadığımız toprak ve denizler, yeryüzüdür (Dünya, t.y.).

Güneş, gezegenlere ve yer yuvarlağına ışık ve ısı veren büyük gök cisimidir (Güneş, t.y.).

Ay, dünyanın uydusu olan gök cisimidir (Ay, t.y.).

Yıldız, çekirdeğinde oluşan füzyon sonucunda açığa çıkan enerjiyi uzaya ışınım biçiminde yayan, ışıklı gök cisimlerinden her biridir (Yıldız, t.y.).

Müzedeki Yapılacak Etkinlik

1. Müze ziyareti öncesi öğrencilere müzede uyulması gereken kurallar anlatılır.
2. Müze gezilerek, planetaryum içerisinde gök cisimleri ve mevsimlerin oluşumuna yönelik hazırlanan gösterimler izlenir.
3. Müzenin eğitim atölyesinde ya da sınıf ortamında hazırlanan çalışma kağıtları ile eşleştirme çalışması yapılır (Fotoğraf 16). Okuma yazma konusunda sıkıntı yaşayan öğrencilerle gösterip söyletme şeklinde çalışma yapılabilir.
4. Mevsimlere ait yapılan drama materyalleri ile öğrencilere mevsimlerin isimleri sorulur ve cevaplar alınır.
5. Görseller üzerinden mevsimlerin özellikleri hakkında konuşulur.
6. Kartondan hazırlanmış olan havuç, kurumuş yapraklar, yağmur damlaları, güneş, dondurma vb. görseller ile öğrencilerin seçtikleri bir mevsime ait canlandırma yapımları yapılır.
7. Bir mevsime ait özellikler birkaç öğrenci ile birlikte canlandırılarak grup alışması yapılabilir.
8. Sonbahar, yaz, ilkbahar ve kış mevsimleri ile güneş, dünya, ay ve yıldızlar görsellerle öğrencilere kavratılmaya çalışılır (Fotoğraf 15).

DRAMA ÖNCESİ BİLGİLENDİRME GÖRSELLERİ VE DRAMA MATERYALLERİ

Sonbahar mevsimini anlatan, yağmurun yağması, rüzgarın esmesi, yaprakların dökülmesi ya da insanların yağmurluk, şemsiye kullanması gibi mevsime ait özellikleri gösteren pano ile drama sırasında kullanılacak, kartondan yapılmış kuru yapraklar ve yağmur damlaları.

Kış mevsimini anlatan; karın yağması, havanın soğuk olması, çocukların kardan adam yapıp kartopu oynaması ya da insanların atkı, bere, eldiven kullanıp, kalın giyinmesi gibi mevsime ait özellikleri gösteren pano ile drama sırasında kullanılacak, kartondan yapılmış kardan adamın burnu için havuç.

İlkbahar mevsimini anlatan; doğanın yeşillenmesi, çiçeklerin açması, kelebeklerin uçuşması, çocukların bisiklete binmesi ya da insanların daha ince giysiler giymesi gibi mevsime ait özellikleri gösteren pano ile drama sırasında kullanılacak kartondan yapılmış çiçekler ve yeşil yapraklar.

Yaz mevsimini anlatan; güneşli ve sıcak hava, yaz tatili, denize girmek, çocukların deniz kenarında kumdan kaleler yapması ya da insanların güneşten korunmak için şapka giymesi ve daha ince giyinmesi gibi mevsime ait özellikleri gösteren pano ile drama sırasında kullanılacak, kartondan yapılmış güneş ve dondurma.

Bu etkinlik ve etkinliğine ait materyaller Bolu ve Buyurgan (2012, Mayıs)'dan alınmıştır.

Fotoğraf 15. Drama Öncesi Bilgilendirme Görselleri ve Drama Materyalleri

GÖK CİSİMLERİNİN İSİMLERİNİ BULALIM

Resimlerdeki gök cisimlerini karşılarında bulunan kutucuklardaki isimlerle eşleştirir misin?

Fotoğraf 16. "Gök Cisimlerinin İsimlerinin Bulalım" Çalışma Kağıdı

İzmir Mask Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Görsel Sanatlar ve Modelaj İş

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** Görme Engelliler Özel Eğitim Meslek Okulu 11. Sınıf

Konu: Maske

Müzedeki Kaynak Eser: Masklar

Kaynak Araç ve Gereçler: Kağıt hamuru, maskı şekillendirmek için modelaj kalemleri ya da ahşap parçaları, boya, maskı süslemek için yün, ip, pul, tüy gibi malzemeler, büyük boy pet şişe

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Maskın tanımını yapar.
2. İncelediği yüz elemanın yerini söyler.
3. Maskın kullanıldığı yerleri söyler.
4. Malzeme üzerine yüz elemanlarının biçimlerini oluşturur.

Konu ile İlgili Bilgi

İzmir Mask Müzesi, Konak Belediyesinin butik müzecilik anlayışıyla, restore edilen tarihi bir binada Türkiye'nin ilk Mask Müzesi olarak 10 Mayıs 2011 tarihinde Alsancak semtinde ziyarete açılmıştır. Müze, Ritüel Masklar, Tiyatro Maskları, Anadolu Maskları, Ölüm Maskları ve İz Bırakanlar olmak üzere beş farklı kategoride yer alan ve toplamda 300'ün üzerinde eserden oluşan bir koleksiyona sahiptir (İzmir Mask Müzesi, t.y.).

Mask, en genel anlamıyla boyalı karton, kumaş, deri veya plastikten yapılan ve çeşitli amaçlarda kullanılmak üzere yüze geçirilen yapma yüzdür (İzmir Mask Müzesi, t.y.).

Müzedeki Yapılacak Etkinlik

1. Ziyaret öncesi öğrenciler müze ile ilgili olarak bilgilendirilir.
2. Müze ile önceden iletişime geçilerek ve ziyarete gelecek öğrencilerin özel durumu anlatılarak eserlerden uygun olan birkaç maskın dokunarak incelenmesi sağlanabilir.
3. Müze ziyareti sırasında masklar betimlenerek anlatılır ve kategorilerine göre işlevleri hakkında bilgiler verilir.
4. Müzenin mask atölyesinde maskların malzemeleri ve yapıları hakkında bilgilendirmeler yapılır.
5. Malzemelerin öğrenciler tarafından dokunarak incelenmesi sağlanır.
6. Müze uygun gördüğü taktirde masklardan birkaçı yine dokunarak incelenir.
7. Ziyaret sonrası okul ortamında insanların yüzleri hakkında sınıfa getirilen yüz modeli incelemek hakkında konuşulur.
8. Önceden hazırlanmış kağıt hamurları büyük boy pet şişelerin üzerine yerleştirilerek şekillendirmeler yapılır.
9. Gerekli görülen yerlerde öğrencilere yönlendirmeler yapılır.
10. Öğrenciler tarafından yapılan masklar kuruduktan sonra istenilen şekilde boyanır ve süslenir.

7. 4. Müzede Sosyal Bilgiler Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları ilkökul Sosyal Bilgiler dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. “Ben Hangi El Sanatının Parçasıyım?” çalışma kağıdı Buyurgan’ın danışmanlığında Genç’in (2018) tamamlanan doktora tezinden geliştirilmiştir. Hazırlanan etkinlikler öğrencilerin öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstenildiği takdirde etkinlikler sadece Sosyal Bilgiler dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Bartın Etnografya Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Sosyal Bilgiler Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 4 Konu: Milli Kültür Öğelerimiz Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Etnografya Müzesi “Gündelik Yaşam Odası” Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıtları fotokopileri (Fotoğraf 17- Fotoğraf 18), kurşun kalem, silgi, kuru boya.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ailesi ve çevresindeki milli kültürü yansıtan öğeleri araştırarak örnekler verir. 2. Çevresinde gördüğü ve etnografya müzesinde sergilenmesi gerektiğini düşündüğü nesnelere örnekler verir. 3. Müzede uyulması gereken kuralları ifade eder.
<p>Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi</p> <p>“Millet; dil, tarih ve kültür birliği olan insan topluluğudur. Bir milleti oluşturan insanlar çeşitli amaçlarla araç gereçler yapar, yapılar inşa ederler. Duygu ve düşüncelerini söz, yazı, müzik veya resim yoluyla anlatmaya çalışırlar. Sevinçlerini ve üzüntülerini paylaşarak kader ortaklığı yaparlar. Uzun bir zamana yayılan bu yaşantıların sonucunda da milli kültür adı verilen, kendilerine özgü maddi ve manevi değerler meydana getirirler. Böylece her millet; dili, gelenek ve görenekleri, milli kıyafetleri, bayramları, inançları, ahlaki değerleri ve sanat anlayışı ile başka milletlerden ayrılır. Kökleri tarihin derinliklerine uzanan Türk milleti zengin bir kültüre sahiptir. Misafire kahve ikram etmek, dini bayramlarda büyüklerin ellerini öpmek, hastaları ziyaret etmek, sünnet ve düğün törenleri yapmak milli kültür öğelerimizdendir. Ayrıca hepimizin evinde milli kültürümüzü yansıtan eşyalar ve sanat eserleri vardır. Milli kültürümüzü yansıtan öğeleri yalnızca evlerimizde değil çevremizde de görebiliriz. Bunlar mahallemizdeki tarihi bir yapı, şehrimizin meydanındaki bir anıt veya çarşıda, pazarda satılan el işi ürünler olabilir. Milli kültür öğelerimizi görebileceğimiz yerlerden biri de pek çok şehrimizde bulunan etnografya müzeleridir” (Tüysüz, 2018).</p>
<p>Müze “Gündelik Yaşam” odası karşısında yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müzeyi gezmeden önce Bartın Etnografya Müzesi hakkında bilgi verilir. Daha sonra etkinlik yapılacak olan odanın karşısında toplanılır. 2. Öğrencilere odada gördükleri eşyaları tanıyıp tanımadıkları sorulur. Daha önce karşılaştıkları eşyaların hangileri olduğu ve nerede gördükleri hakkında beyin fırtınası yapılır. 3. Odada bulunan eşyalardan en çok hangilerinin dikkat çektiği sorulur. Evlerinde milli kültürümüzü yansıtan eşyaların olup olmadığı üzerine tartışılır. 4. Öğrencilere çalışma sayfaları (Fotoğraf 17) dağıtılır ve doldurmaları istenir. Daha sonra müzenin diğer bölümleri gezilir. 5. Müze gezisi sonrasında öğrencilerin Fotoğraf 18’de bulunan çalışma kağıdındaki eserleri isimleri ile eşleştirmeleri istenir.

ŞİMDİ YERİNE NE KULLANIYORUZ? HAYDİ ÇİZELİM!

Geçmişte gündelik yaşamda kullanılan birçok eşya var. Bunlardan bazılarının fotoğrafı aşağıda var. Haydi bakalım bu eşyaların yerine ne kullanıyoruz çiz ve boya!

Adın-Soyadın:
Gezdiğin Müzenin Adı:

Fotoğraf 17. “Şimdi Yerine Ne Kullanıyoruz? Haydi Çizelim!” Çalışma Kağıdı

İSİMLERİNİ BİLİYOR MUSUN? EŞLEŞTİR BAKALIM!

Eskiden kullanılan eşyaların isimlerini hatırlıyor musun? Müzeyi gezerken öğrendiğimiz eski eşyaların isimlerini eşleştir bakalım!

Fotoğraf 18. “İsimlerini Biliyor musun? Haydi Eşleştir bakalım!” Çalışma Kağıdı

Bartın Kent Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Sosyal Bilgiler

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 5

Konu: Geçmişten Günümüze Kültürümüz “El Sanatları”

Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Kent Müzesi

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 19- Fotoğraf 20), kurşun kalem, silgi, tel kırma teli, tel kırma iğnesi, tel kırma tülü, kasnak ve makas.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Çevresindeki doğal varlıklar ile tarihi mekanları, nesnelere ve eserleri tanıtır.
2. Ülkemizin çeşitli yerlerinin kültürel özellikleri ile yaşadığı çevrenin kültürel özelliklerini karşılaştırarak bunlar arasındaki benzer ve farklı unsurları belirler.
3. Kültürel öğelerin, insanların bir arada yaşamasındaki rolünü analiz eder.
4. Günlük yaşamdaki kültürel unsurların tarihi gelişimini değerlendirir.

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

Geleneksel el sanatları ülkemizde geçmişten günümüze kadar uzanan tüm medeniyetlerin kültürel zenginliği ile bir sentez sonucunda varlığını sürdürmeye çalışmaktadır. Kültürel varlığımızın en önemli öğelerinden el sanatları çok eskilere dayanmakta ve günümüzde pek çoğu kaybolmuştur. Bununla birlikte kimi el sanatları varlığını hala sürdürmektedir. Söz konusu olan bu el sanatlarından örnekleri Bartın ilinde de görmek mümkündür. Bazı el sanatlarını şu şekilde sıralanabilir: Dokumacılık, bakıcılık, demircilik, çinicilik, ahşap işçiliği, cam sanatı, tel kırma, hat sanatı, ebru sanatı, taş işçiliği, keçecilik, örgücülük, vb.

Müzedeki ve müze ziyareti sonrasında sınıfta öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Bartın Kent Müzesi hakkında kısa bilgi verilir ve etkinliğin yapılacağı “El Sanatları Salonu” önünde toplanılır.
2. Öğrencilere bildikleri el sanatlarının olup olmadığı sorulur ve örnekler vermeleri istenir. Çevresinde el sanatı ile geçimini sağlayan tanıdıkları olan kişiler hakkında tartışmaları sağlanır.
3. Hazırlanan çalışma kağıtları öğrencilere dağıtılır (Fotoğraf 19). Çalışma kağıdında istenen el sanatının hangisi olduğunu bulmaları istenir. Bulan öğrenci el sanatının ne olduğu hakkında not almaları sağlanır.
4. Müzenin diğer salonları rehber eşliğinde gezilir ve el sanatlarının sergilendiği salonda toplanılır ve öğrencilere çalışma kağıdı dağıtılır (Fotoğraf 20) ve sergilenen tel kırma örneklerinden yararlanarak kendilerine özgü bir tel kırma örneği tasarımları istenir.
5. Müze gezisi sonrasında öğrencilerden tasarladıkları örneği kullanarak daha önceden getirmeleri istenen malzemeleri kullanarak tel kırma yapmaları istenir.
6. Biten çalışmalar müzede çalışma kağıdına çizdikleri örnekler ile birlikte okul içerisinde belirlenen süre içerisinde sergilenir.

BEN HANGİ EL SANATININ PARÇASIYIM?

El Sanatının Adı:	
El sanatı hakkında kısaca bilgi yazınız:	
	El Sanatının Adı:
	El sanatı hakkında kısaca bilgi yazınız:

Fotoğraf 19. "Ben Hangi El Sanatının Parçasıyım?" Çalışma Kağıdı

KENDİ TEL KIRMA ÖRNEĞİNİ TASARLA!

Ad-Soyad:
Sınıf:

Fotoğraf 20. "Kendi Tel Kırma Örneğini Tasarla!" Çalışma Kağıdı

Bartın Etnografya Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Sosyal Bilgiler

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 6

Konu: Geçmişten Günümüze Kutlamalar “Kına Gecesi ve Düğünler”

Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Etnografya Müzesi “Gelin Odası”

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 21- Fotoğraf 22), kurşun kalem, silgi, kuru boya, sandık, çeyiz eşyaları (dantel, patik, havlu, tel kırma işi, tülbent, seccade, vb.).

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Toplumumuzda insanları bir araya getiren kültürel öğelerimizi örnekler vererek açıklar.
2. Kına gecesi ve düğün kutlamalarının kültürel öğelerimiz arasında yer almasının nedenlerini söyler.
3. Müzede bulunan eserlerin ayrıntılarını fark eder.

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

“Düğünler, Orta Asya ilk Türk devletlerinden ve Türk-İslam devletlerinden günümüze çeşitli şekillerde değişikliğe uğrayarak gelmiştir. Bu kültür ögesinde geçmişten günümüze çeşitli değişiklikler olmuştur. Fakat bazı benzerlikleri de hâlâ devam etmektedir. Örneğin, Büyük Selçuklu Sultanı Tuğrul Bey de evlenirken düğününde büyük ziyafetler vermiş, çeşitli müzikler eşliğinde oyunlar oynayıp dans etmiştir. Dinî bayramlar, Nevruz Bayramı, düğünler vb. kutlamalar Türk kültürünün zenginliğinin kanıtlarındandır. Dilimizin, dinimizin, müziğimizin ve edebiyatımızın bu kültürel zenginliklerimizi yaşatıp geliştirdiği unutulmamalıdır” (Sosyal Bilgiler 6 Ders Kitabı, 2018).

Müze ziyareti sırasında ve sonrasında öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Bartın Etnografya müzesi hakkında kısa bilgi verilir ve etkinliğin yapılacağı “Gelin Odası” önünde toplanılır.
2. Öğrencilere daha önce hiç yöresel kına gecesi veya düğün törenlerine katılıp katılmadıkları sorulur. Katıldıkları bu törenlerde hangi kültürel öğeleri gözlemledikleri hakkında tartışmaları sağlanır.
3. Hazırlanan çalışma kağıtları öğrencilere dağıtılır (Fotoğraf 21). Ellerinde bulunan çalışma kağıdında bulunan fotoğraf ile gelin odasını karşılaştırarak eksik olan eşyaları bulmaları sağlanır.
4. Müze gezisi sonrasında öğrencilerden çeyiz sandığı tasarımı yapmaları istenir (Fotoğraf 22).
5. Öğrencilerden bir sonraki derse geldiklerinde aile büyüklerinden yardım alarak yöresel bir kına gecesi törenine ait bilgi toplamaları ve çeyiz sandığının içinde bulunan eşyalardan örnekler getirmeleri istenir.
6. Daha önceden temin edilen veya temsili bir çeyiz sandığı içerisine öğrencilerin getirdiği eşyalar konur ve okul içerisinde belirlenen süre içerisinde sergilenir.

HAYDİ EKSİK OLANLARI BULALIM TAMAMLAYALIM!

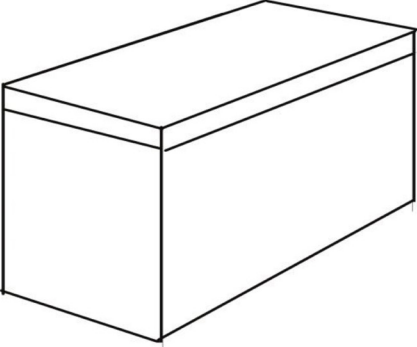
Odaya dikkatlice bak. Yandaki fotoğrafta 4 eşya eksik. Farkettin mi? Haydi önce neler olduğunu bul, adını yaz ve aşağıdaki boş alanlara çiz. Çizdiğin eksik eşyanın nerede olması gerektiğini ok işareti ile göstermeyi unutma!

.....
.....

Fotoğraf 21. “Haydi Eksik Olanları Bulalım Tamamlayalım!” Çalışma Kağıdı

Bir Çeyiz Sandığı Tasarla ve İçinde Neler Bulunur Yaz.

İçindekiler

Fotoğraf 22. “Bir Çeyiz Sandığı Tasarla ve İçinde Neler Bulunur Yaz” Çalışma Kağıdı

7.5. Müzede Tarih Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları ortaöğretim Tarih dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Geliştirilen etkinlikler öğrencilerin öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstenildiği takdirde etkinlikler sadece Tarih dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Bartın Kent Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Tarih Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 9 Konu: İnsanlığın Hafızası Tarih Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Kent Müzesi “Sözlü Tarih Salonu” Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıtları fotokopileri (Fotoğraf 23- Fotoğraf 24), kurşun kalem, silgi.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bir araştırma alanı ve bilim dalı olarak tarihin konusunu, kapsamını ve diğer bilim dallarıyla ilişkisini açıklar. 2. Tarihi bilgiye kaynaklık eden malzemeleri açıklar. 3. Tarihe yardımcı bilim dallarını açıklar. 4. Tarih öğrenmenin amaç ve yararlarını kavrar.
<p>Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi</p> <p>“Sosyal bir bilim olan tarih, bilinmeyene yönelerek onu kendi yöntemleriyle keşfetmeye çalışır ve bilimsel bilgiyi ortaya çıkarmak için kaynaklardan yararlanır. Çünkü kaynak olmadan tarihi gerçekleri ortaya çıkarmak ve onları yazmak mümkün değildir. Tarihi diğer beşeri ve sosyal bilim dallarından ayıran en önemli fark; diğer bilimler insanı veya doğayı bir yönüyle ele alırken tarih, insanı her yönüyle ve bütün yaptıklarıyla anlamaya ve anlatmaya çalışır. Tarih, yöntem olarak da diğer bilimlerden farklılık gösterir. Tarihi olaylar, fen ve doğa bilimleri gibi tümdengelim ve tümevarım yöntemleriyle kavranamaz. Çünkü bu bilimlerin ilgilendiği konuların doğruluğu deney ortaya konabilirken tarih bilimi için deney uygulanabilecek bir metot değildir. Tarihi olaylar arasında sıkı bir bağlantı kurmak; fizik ve doğa bilimlerindeki gibi yasalar oluşturmak mümkün değildir. Disiplinlerarası işbirliğinin geliştiği günümüzde tarih biliminin ana uğraşısı, incelenmesi ve açıklanması zaman alan karmaşık tarihi olayları ortaya koymaya çalışmaktır. Tarihi; siyasi, askeri, kültürel, sosyal veya biyografik çalışmalar yaparken coğrafya, sosyoloji, felsefe, ekonomi, kronoloji, etnografya, hukuk, heraldik, arkeoloji, sanat tarihi, dil bilimi gibi farklı bilim dallarından yararlanır” (Yüksel, vd., 2018).</p>
<p>Müzedeki “Sözlü Tarih Salonu”nda yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Müzeyi gezmeden önce Bartın Kent Müzesi hakkında bilgi verilir. Daha sonra etkinlik yapılacak olan odanın karşısında toplanılır. 2. Öğrencilere tarihi bilgiye kaynaklık eden malzemeler sorulur. Birinci ve ikinci el kaynakların neler olduğu hakkında tartışılır. 3. Öğrencilere “Sözlü Tarih Salonunda” bulunan eserlerin hangi kaynak altında sınıflandırılacağı sorulur ve kendilerine dağıtılan çalışma kağıdını doldurmaları istenir (Fotoğraf 23). 4. Etnografya salonuna geçilir ve öğrencilere, geçmişte kullanılan bu eşyalardan yola çıkılarak insanların hayatı hakkında çıkarımlarda bulunmaları sağlanır. 5. Müze gezisi sonrasında öğrencilerin Fotoğraf 24’de bulunan çalışma kağıdındaki eserleri sınıflandırmaları istenir.

TARİHİN YARDIMCI BİLİM DALLARINI ÇÖZMEYE HAZIR MISIN?

Yukarıdan Aşağı

1. Yazıları, alfabeleri ve bunların zaman içerisindeki değişimlerini inceler.
2. Kitabeleri inceler.
3. Toplumların örf, âdet, gelenek ve yaşayışlarını inceler.
4. Dillerin tarihini, gelişimini ve değişimini araştırır.
5. Geçmişten günümüze meydana gelen olay ve olguların zamanını tespit ederek sıralar.
6. İnsan ve mekânın karşılıklı etkileşimini araştırır.
7. Kazı yolu ile toprak ve su altındaki maddi kalıntıları ortaya çıkarır.
8. Siyasi belgelerin cins, şekil ve içerik olarak değerlendirmesini yapar.
9. İnsan ırkını inceler ve kültürlerin gelişimini araştırır.

Soldan Sağa

10. Tarihte devletlerin kullandığı armaları inceler.
11. Tarih içerisinde basılan paraları inceler.

Fotoğraf 23. “Tarihin Yardımcı Bilim Dallarını Çözmeye Hazır mısın” Çalışma Kağıdı

ESERLER HANGİ MÜZEDE SERGİLENEBİLİR EŞLEŞTİR!

Arkeoloji Müzesi

Doğa Tarihi Müzesi

Etnografya Müzesi

Oyuncak Müzesi

Fotoğraf 24. “Eserler Hangi Müzelerde Sergilenebilir? Eşleştir!” Çalışma Kağıdı

Bartın Kent Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2	
Ders: Tarih	
Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 10	
Konu: Osmanlıda Zanaat, Sanat ve Kültürel Faaliyetler	
Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Kent Müzesi “Geleneksel El Sanatları Salonu”	
Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 25- Fotoğraf 26), kurşun kalem, silgi, istenilen ebatlarda tahta parçası, oyma bıçakları, kumaş boyası, fırça, sofraya bez kumaşı.	
Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları	
<ol style="list-style-type: none"> Osmanlı coğrafyasındaki zanaat, sanat ve kültür faaliyetleri ile bunlara bağlı olarak sosyal hayatta meydana gelen değişimleri analiz eder. Osmanlı hakimiyeti ile birlikte Anadolu ve Rumeli’deki şehirlerin yapısındaki dönüşümü (şehir planlaması, mimari anlayışı) açıklar ve çevresinden örnekler verir. Geleneksel el sanatları/zanaatlarını ifade eder ve örnekler verir. 	
Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi	
<p>“Erken Dönem diye bilinen Osmanlı mimarisinin temel ögesini külliyelerin ana unsurunu ise camiler oluşturmaktaydı. Osmanlı mimari anlayışında farklı planlarda yapılan çok sayıda cami ön plana çıktı. Osmanlı Erken Dönemine ait ilk eserler İznik, Bursa ve Edirne’de yapıldı. Osmanlı Devleti’nin kendine has üslubunun oluşturduğu Klasik Döneme geçiş İstanbul’un Fethi ile başladı. Osmanlı Devleti, bu dönemde siyasi alanda ulaştığı başarıları sanata da yansıttı. İlk kez merkezi kubbeli camilere yarım kubbeler eklenerek yeni camiler yapıldı. Bu camilerin yanına dini, ekonomik ve sosyal ihtiyaçları karşılayacak alt yapı kuruluşlarını barındıran tesisler inşa edilerek “külliyeler” oluşturuldu. Osmanlı Erken ve Klasik Döneminde mimari dışında ahşap ve taş işleciliği, dokumacılık, çinicilik ve hat sanatı da önemli gelişme gösterdi” (Yılmaz, 2018).</p>	
Müze ziyareti ve sonrasında sınıfta öğrencilerle yapılacak etkinlik:	
<ol style="list-style-type: none"> Bartın Kent müzesi hakkında kısa bilgi verilir ve etkinliğin yapılacağı “El Sanatları Salonuna” gidilir. Öğrencilere çevresinde gördükleri ve bildikleri el sanatlarına örnekler vermeleri istenir. Bartın yöresine ait geçmişten günümüze kadar gelmiş olan zanaat ve sanat ürünlerinin neler olduğu sorulur. Hazırlanan çalışma kağıdı öğrencilere dağıtılır (Fotoğraf 25). Ellerinde bulunan çalışma kağıdını doldurmaları ve kendileri için baskı kalıbı tasarımı oluşturmaları istenir. Müzenin diğer bölümleri de gezildikten sonra Bartın’da bulunan tarihi yapıların neler olduğu sorulur. Örnekler vermeleri istenir. Mimari yapıların özellikleri hakkında tartışılır ve çalışma kağıdı (Fotoğraf 26) dağıtılır. Bir sonraki derse gelirken öğrencilerden yanında getirmeleri gereken malzemeler söylenir. Müze gezisi sonrasında öğrencilerden müzede oluşturdukları baskı kalıbı tasarımlarını yanlarında getirdikleri malzemeleri kullanarak yapmaları istenir. İstenilen boyutta alınan tahta parçasının üzerine çizdikleri desenleri oyma bıçağı veya tornavida gibi aletlerin yardımı ile keserek, oyarak baskı kalıpları oluşturulur. Yüksekte kalan yüzeyler baskı yüzeyini oluşturur. Daha sonra bu kalıplara istenilen renkte kumaş boyası sürülür ve bez üzerine baskı yapmaları sağlanır böylece sofraya bez yapımı tamamlanır. Yapılan sofraya bezleri okulun belirlenen bir yerinde sergilenir. Bartın yöresine ait tarihi yapılara ait fotoğraflar ve bilgi metinleri de panolara asılır. 	

BARTIN KABA YAZMA YAPIYORUZ!

Yazmacılık hakkında kısa bilgi yazınız.

Müzedede sergilenen oyma baskı kalıplarından örnekler

Haydi şimdi sen de bir oyma baskı kalıbı tasarla!

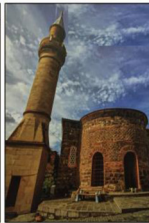
Fotoğraf 25. “Bartın Kaba Yazma Yapıyoruz!” Çalışma Kağıdı

ÇEVREMİZDE BULUNAN TARİHİ YAPILARI TANIYALIM

Amasrada bulunan bu mimari yapının adını biliyor musun?

Bu camide her cuma ve bayram namazlarında sürdürülen gelenek nedir?

Amasra'da bulunan bu mimari yapının adını biliyor musun? Kısaca tarihi bilgisini yazınız.

Fotoğraf 26. “Çevremizde Bulunan Tarihi Yapıları Tanıyalım” Çalışma Kağıdı

Bartın Kent Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Tarih

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 11

Konu: XIX. ve XX. Yüzyılda Değişen Gündelik Hayat

Müzedeki Kaynak Eser: Bartın Kent Müzesi

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 27- Fotoğraf 28), kurşun kalem, silgi, not defteri, fotoğraf makinesi.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

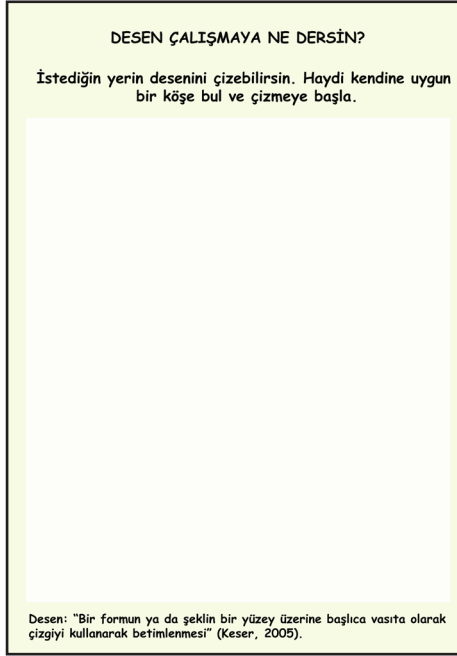
1. Modernleşmeyle birlikte sosyal, ekonomik ve politik anlayışta yaşanan değişim ve dönüşümlerin gündelik hayata etkilerini analiz eder.
2. Müzelerin önemini fark eder.

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

Bartın'da kurulan pazar sadece kadınlardan oluştuğu için Kadınlar Pazarı olarak bilinir. Yaklaşık 200 yıldır süregelen bu gelenek Osmanlı Döneminde işsizlik nedeniyle ormancılık faaliyetleri için erkeklerin evden ayrılması ile başlar. Tarla bağ bahçe işlerini kadınlar üstlenir ve ürettikleri sebze, meyve, tereyağı, peynir, süt, yumurta, yoğurt gibi ürünleri küfelerinde taşıyarak köylerinden Bartın'a gelerek kurulan pazarda satarlar. Galla Pazarı olarak geçen bu pazarda satılan ürünler doğal, taze ve organik olması ile halkın tercih sebebi olmaya devam etmektedir.

Müze ziyareti öncesi, müzede ve müze ziyareti sonrasında sınıfta öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Müze ziyareti öncesi Bartın Kent müzesi hakkında kısa bilgi verilir.
2. Müze bir rehber eşliğinde gezilir ve etkinliğin yapılacağı salonda toplanılır.
3. Öğrencilere Bartın ilinde kurulan Galla Pazarı hakkında bilgi sahibi olup olmadıkları hakkında tartışmaları sağlanır ve çalışma kağıtları dağıtılır (Fotoğraf 27).
4. Ellerinde bulunan çalışma kağıdına müze içerisinde bulunan canlandırma Galla Pazarı görüntüsünden desen çalışmaları istenir.
5. Müzenin diğer bölümlerini gezerken öğrencilere çalışma kağıdı (Fotoğraf 28) dağıtılır ve Bartın iline özgü kültürlerin hakkında bilgi toplamaları istenir.
6. Müze ziyareti sonrasında öğrencilerden Bartın ilinin önemli kültürel mirası olan Galla Pazarını tanıtan bir belgesel hazırlamaları, bunun için gerekli dokümanları elde etmeleri (fotoğraf, tanıtım kağıtları, röportaj vb) istenir. Hazırlanan bu tanıtım okulun bünyesinde uygun görülen tarih ve saatte öğrencilerin sunmaları sağlanır.
7. Bartın iline özgü kültürel miras ile ilgili fotoğraflar ve bilgi metinleri de panolara asılır.

Fotoğraf 27. "Desen Çalışmaya Ne Dersin?" Çalışma Kağıdı

Fotoğraf 28. "Artık Bilgi Toplama Vakti" Çalışma Kağıdı

7.6. Müzede Türkçe Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları İlkokul Türkçe dersi öğretim programı kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Türkçe Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kağıtları kitap kapsamında geliştirilmiş olup “Lidya Uygarlığı için Kelime Tahmin Oyunu” çalışma kâğıdı Buyurgan’ın danışmanlığında Güler’in (2009) tamamlanan doktora tezinden alınmıştır (Fotoğraf 29). Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstenildiği takdirde etkinlikler sadece Türkçe dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Anadolu Medeniyetleri Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1

Ders: Türkçe

Ders Süresi: 40 dk. **Sınıf:** *1-4

Konu: Lidya Kralı Karun'un Hazinesi

Müzedeki Kaynak Eser: Lidya Uygarlığı'na ait eserler

Kaynak Araç ve Gereçler: Lidya Uygarlığı ile ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 29-Fotoğraf 30), kurşun kalem, renkli kalemler, silgi, renkli ipler, yapıştırıcı.

**Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere sadece görseller kullanarak ve hikâye okuyarak etkinlik yapılabilir.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1.Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

“Lidya Kralı Karun'un Hazinesi”

Konu ile ilgili Tarihsel Bilgi

Parayı ilk kez Lidya Uygarlığı bulmuş ve kullanmıştır. Özellikle altın madenleri ve takı yapımında kendilerini çok geliştirmişlerdir. Sikke bulunmadan önce insanlar para yerine mallarını değiştirerek alışveriş yapmış ve böylece ihtiyaçlarını gidermişlerdir. Bu değiş tokuş işine trampa demişlerdir. Basılan paraların yani sikkelerin üzerlerine o zaman kral kimse onun resmi çizilir ve kralın kim olduğu belli olurdu. Lidyalılar paralarına aslan ve aslanpençesi resmi yapar, böyle güçlerini gösterirlerdi.

Müze: Çok eski eşyaların (Tarihi eser) toplandığı, saklandığı, sergilendiği, tamir edildiği yerdir.

Arkeolog: Eski zamanlardaki tarihi eserleri toprak altından çıkaran kişiler.

Arkeoloji: Geçmişte yaşayan insanların elinden çıkan, yarattığı her türlü eseri keşfeden, bilimsel yöntemlerle ortaya çıkaran, inceleyen bilim dalı.

Koleksiyon: Nesnelere koleksiyon amacıyla biriktirmek, toplamak.

Lidya Uygarlığı: Eskiden Batı Anadolu'da yaşamışlardır.

Sardes: Lidyalıların başkenti.

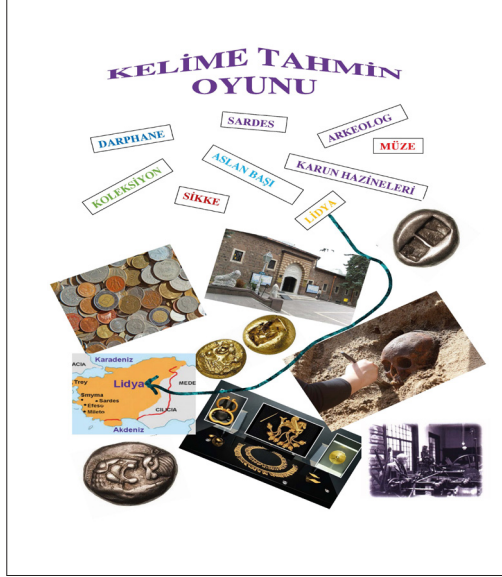
Sikke: Lidyalıların bulduğu ilk paranın adı sikkeymiş. Sikke metal küçük paralardır. Sikkeler çoğunlukla altın ve gümüşten yapılır.

Darphane: Paraların basıldığı ve çoğaltıldığı yerin adı.

Karun: Lidya Uygarlığı'nın kralı

Müze ziyareti sonrası sınıfta öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilerle verimli bir müze ziyareti gerçekleştirdikten sonra öğrencilerle müze gezileri ve müzede öğrendikleri bilgiler hakkında konuşularak duygu ve düşünceleri dinlenir.
2. Öğrencilerle Lidya Uygarlığı'na öğrendikleri yeni kavram ve kelimeler ile ilgili soru-cevap yöntemiyle hatırlatmalar yapılır. Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için görseller gösterilir. Kelimelerin ve kavramların günümüzdeki karşılıklarını bulmaları için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.
3. Öğrencilere çalışma kağıtları dağıtılarak doğru görsel ile doğru kelimeyi bularak renkli iplerle eşleştirmeleri istenir. Biten çalışma kağıtları sınıf panosuna asılır.
4. Öğrenciler yeni öğrendikleri kelime ve kelime gruplarından Lidya Uygarlığı sözlüğü oluşturmaları için teşvik edilir.

Fotoğraf 29. "Lidya Uygarlığı için Kelime Tahmin Oyunu" Çalışma Kâğıdı

KELİME AVINA HAZIR MISIN?

A	S	K	O	L	E	K	S	İ	Y	O	N	M	Ö	A	Z	X	C	V	B
S	Ğ	O	I	J	M	Ö	N	R	T	E	W	T	Ç	L	N	Z	A	W	L
L	T	Ü	Y	R	T	Y	H	N	R	K	N	B	C	T	V	M	Ö	U	I
A	İ	K	R	İ	O	S	O	S	A	X	C	G	Y	I	I	O	L	Ö	Ç
N	Ö	M	N	B	V	C	X	X	M	A	S	D	F	N	H	H	J	K	L
B	R	R	Y	U	I	O	P	P	Ü	İ	Ş	L	K	H	G	F	D	S	
A	S	D	F	G	H	J	N	M	A	Ç	Z	C	V	B	N	Ü	K	U	Y
Ş	S	A	V	Z	U	N	E	R	F	B	N	M	Ö	A	Z	M	C	V	B
İ	Ğ	R	İ	J	Y	Ö	N	R	T	E	W	T	C	R	N	Ü	A	W	L
R	T	P	Y	R	G	Y	H	N	J	K	N	B	C	K	V	Ş	Ö	U	I
Ş	İ	H	H	G	A	D	S	A	R	D	E	İ	S	E	İ	O	D	Ö	Ç
Ç	Ö	A	N	B	R	C	X	X	Z	A	S	D	F	O	H	H	A	K	L
E	R	N	Y	U	L	O	P	P	Ğ	Ü	İ	Ş	L	L	H	G	R	D	İ
A	S	E	F	G	I	J	N	M	Ö	Ç	K	C	V	O	N	M	P	U	D
A	S	D	F	G	K	J	N	M	Ö	Ç	K	C	V	G	N	M	E	U	Y
A	R	K	E	O	L	O	J	I	F	B	E	M	A	R	K	E	T	V	A
Ü	Ğ	O	I	J	M	Ö	N	R	T	E	W	T	Ç	Ö	N	Z	M	W	L
R	T	Ü	Y	R	T	Y	H	N	J	K	U	M	B	A	R	A	E	U	I
A	L	İ	Ş	V	E	R	İ	Ş	Z	X	C	G	Y	U	I	O	K	Ö	Ç
A	S	D	F	G	H	J	N	M	Ü	Z	E	C	V	T	A	K	A	S	Y

Aşağıdaki kelimeleri yukarıda bulabilir misin?

KOLEKSİYON	MÜZE	SİKKE
DARPHANE	GÜMÜŞ	KARUN
SARDEİS	TAKAS	UYGARLIK
LİDYA	KUMBARA	DARP ETMEK
ALTIN	ARKEOLOĞ	ASLAN BAŞI
TRAMPA	ARKEOLOJİ	ALİŞVERİŞ

Fotoğraf 30. "Lidya Uygarlığı için Kelime Avı Oyunu" Çalışma Kâğıdı

Anadolu Medeniyetleri Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Türkçe

Ders Süresi: 40 dk.

Sınıf: *1-4

Konu: “Her Tuttuğu Altına Dönüşen Kral Midas”

Müzedeki Kaynak Eser: Sikkeler

Kaynak Araç ve Gereçler: Lidya Uygarlığı ile ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 31-Fotoğraf 32), kurşun kalem, renkli kuru boyalar, silgi.

**Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere hikâye okunarak sadece görseller kullanılarak etkinlik yapılabilir.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Görsellerle okuduğu metnin içeriğini ilişkilendirir.
2. Hayali ögeler barındıran kısa metin yazar.

Mitolojik Hikâye Örneği

“Her Tuttuğu Altına Dönüşen Kral Midas”

Midas, Frigya Kralı Gordios’la Ana Tanrıça Kibele’nin oğluymuş. Büyüdüğünde Kibele’nin başrahibi olmuş ve tanrıçanın Ballıhisar’daki büyük tapınağını kurmuş. Daha sonra Frigya Kralı olan Midas, şarap tanrısı Dionisos’un da yakın arkadaşıymış. Günlere bir gün, Dionisos bir grup arkadaşı ile birlikte kurlarda gezintiye çıkmış. Gruplarında, orman ve göl perileri ile yaşlı doğa cini Silenos da varmış. Hepsî ellerinde asma dalları tutuyorlar ve ayaklarını yere vurarak dans ediyorlarmış. Böyle dans ede ede, Frigya’ya kadar gelmişler. Kral Midas’ın sarayının yakınından geçmişler. Sarayın bahçesi güllerle doluymuş. Bu sırada güllerin kokusundan mest olan sarhoş Silenos, gruptan ayrılarak gül bahçesine girmiş ve orada uyuya kalmış. Arkadaşları onu bırakarak uzaklaşmışlar. Oradan geçen köylüler onu görmüşler ve boynunda taşıdığı çiçeklerle bağlayarak Kral Midas’a götürmüşler. Midas, Silenos’u tanımış ve onu bir süre sarayında konuk etmiş. Sonra da onu Tanrı Dionisos’a geri vermiş. Dionisos, kralın bu nezaketine karşılık Midas’a “dile benden ne dilersem” diye sormuş. Midas da dokunduğu herşeyin altın olmasını dilemiş. Tanrı bu dileğin ne kadar tehlikeli olduğunu fark etmiş, fakat aç gözlü krala hiçbir şey dememiş. Midas, sevinçle sarayına dönerken yolda kopardığı dal hemencecik altın olmuş. Yerden aldığı bir çakıl taşı da altına dönüşmüş. Fakat sofraya oturup yemek yediği sırada, çiğnediği lokma da altın külçesi haline dönüşmüş. Hatasını anlayan Midas tanrıya tekrar yakarmış. Dionisos kralı bağışlamış, ona Sardes’e gitmesini, orada Sart Deresi’nde yıkanmasını buyurmuş. Kral dere sularında yıkanarak üzerindeki sihirden arınmış. O günden sonra da Sart Deresi’nin kumları, altın tanelerine dönüşmüş. Lidya’nın zenginliği de bu yüzdendir. Bugün de Manisadaki antik Sardes kentinin içinden, hala altın kumlu Sart Deresi akıyor. Kazılarda altın eserler bulunuyor.

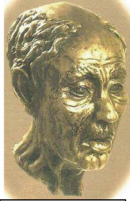
Müze ziyareti öncesi sınıfta yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilerden Lidya ve Frigya Uygarlığı ile ilgili kısaca bilgi verildikten sonra konu ile ilgili sınıfa getirilen ya da projeksiyonla yansıtılan görselleri incelemeleri ve üzerinde tartışmaları istenir.
2. Öğrencilere “Her tuttuğu altına dönüşen Kral Midas” hikâyesi okunur. Hikâyede öne çıkan kahramanlar hakkında bilgi verilir. İstenirse Kral Midas hikâyesindeki karakterlerden bir tanesinin resminden bir fotokopi alınarak maske tasarlanır ve öğretmen hikâyeyi okurken bu maskeyi yüzüne takabilir.
3. Öğrencilerden okunan hikâyede aktarılan anlama nasıl katkı sağladığını (duygu oluşturma, kahramanların veya yerlerin özelliklerini vurgulama vb.) açıklaması ve yorumlaması sağlanır.
4. Öğrencilere gidilecek müzede bu uygarlıklara ait eserleri görecekleri söylenir ve öğrencilerde merak uyandırılır.
5. Çalışma kâğıdı fotokopileri öğrencilere dağıtılır ve çalışma kâğıdındaki bilgiler oyun oynanarak öğrencilerden bilgileri doğru kutucuklara yerleştirmeleri istenir.
6. Etkinlik sonunda öğrencilerden kendi kahramanlarını yaratarak hayali kısa bir metin yazmaları istenir.
7. Öğrenciler yazdıkları hayali hikâyeleri sınıftaki arkadaşları ile paylaşmaları için cesaretlendirilir.
8. Öğrencilere okul dışı zamanlarda isterlerse kendi hikâyelerini ve kahramanlarını arkadaşlarıyla canlandırarak drama etkinliği yapabilecekleri söylenir.

“Her Tuttuğu Altına Dönüşen Kral Midas”

Okuduğumuz hikayedeki bazı kahramanlar ve yerlerin resimlerini bulup yanındaki kutucuğa kim olduğunu yazalım mı?

Ana Tanrıça Kibele	Kral Midas	Tanrı Dionysos
Frigya Kralı Gordios	Gordion	Sikke

Fotoğraf 31. “Kral Midas ve Sikkeler” Çalışma Kâğıdı

BİRLİKTE BİR HİKAYE YAZALIM MI?

Kural: Aşağıda verilen kelimelerin hepsini mutlaka hikâyende kullanmalısın.
İpucu: Lidya Uygarlığı'ndaki kahramanlarından hayali bir uygarlık yaratıp kendi hikayeni yazabilirsin.

★

OK
YAY
ARSLAN BAŞI
ARSLAN
SİKKE
ALTIN
PARA
KARE
YUVARLAK
ALTIN
GÜMÜŞ
YIRTICI
KRAL
GÜÇ

Fotoğraf 32. “Birlikte Hikâye Yazalım mı?” Çalışma Kâğıdı

Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Türkçe

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** *1-4

Konu: Anadolu Panteri'nin Maceraları

Müzedeki Kaynak Eser: Müzede Diyorama Bölümü'nde bulunan Anadolu Panteri (Anadolu Parsı)

Kaynak Araç ve Gereçler: Anadolu Panteri ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma yaprağı fotokopile-ri (Fotoğraf 33 ve Fotoğraf 34), kurşun kalem, renkli kalemler, silgi, renkli ipler, yapıştırıcı

****Henüz okuma-yazma bilmeyen öğrencilere hikâye okunarak sadece görseller kullanılarak etkinlik yapılabilir.**

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Görsellerle ilgili soruları cevaplar.
2. Metin türlerini ayırt eder.
3. Hikâye, fabl, masal, haber metni türleri tanıtılır.

Anadolu Panteri (Anadolu Parsı) ile ilgili Tarihsel Bilgi

Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi: 1968 yılında Ankara'da Maden Tetkik Arama Enstitüsü tarafından kurulmuş olan bir müzedir. Müzenin ilk katı paleontolojiye, üst katı da mineraloji ve petrografiye ayrılmıştır. Paleontoloji bölümünde çeşitli bitki ve hayvan fosilleri, iskeletler, tarih öncesi bulgular, mineraloji bölümünde ise Anadolu'dan çıkarılmış madenler sergilenmektedir.

Fosil: Geçmişte yaşamış olan hayvan ve bitkilerin taşlaşmış kalıntlarına denir.

Paleontoloji: Yer bilimlerinde geçmişten günümüze fosilleri inceleyen bilim dalına adı verilir. Önemli fosil grupları yerkürenin jeolojik gelişmesinin araştırılmasına ve yer kabuğunun oluşum koşullarının tespit edilmesine yardımcı olmaktadır.

Anadolu Panteri: 17 Ocak 1974'te Beypazarı Bağözü Köyü'nde bir kadına saldırması sonucu vurulan Anadolu Parsı, Ankara'da bulunan Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi'nde sergilenmektedir. Soyu tükenen Anadolu panterine ilk bilimsel ismi olan "Fellis tulanay" Fransız Zoolog M. A. Valenciennes tarafından 1856 yılında verilmiştir. Daha sonraları yapılan sınıflandırmada, parsın sekiz alt türünden birisi olduğu kabul edilmiş ve adı Panthera pardus tulliana olarak değiştirilmiştir. 1974 yılından bu yana izi sürülemeyen, Ortadoğu ve Batı Asya'da yaygın olan İran leoparının (Panthera pardus saxicolor) bir alt türü olarak da kabul edilen Anadolu parsının; Doğu Akdeniz, Doğu Karadeniz, Doğu Anadolu ve Batı Anadolu'da yaşamış olduğu bilinmektedir. Yeşilova Höyüğü'nde bulunan Neolitik dönem kaplar üzerindeki kabartma hayvan betimleri ayakta duran bir hayvanı canlandırmaktadır. Vücut şekilleri, uzun kuyrukları ve benekli gövdeleriyle iki farklı kap üzerindeki bu kabartmaların Anadolu parsını simgelediği düşünülmektedir.

Fabl: Kahramanları çoklukla hayvanlardan seçilen, sonunda ders verme amacı güden, genellikle manzum hikâye, öykünce

Müze ziyaretinde Anadolu Leoparı karşısında öğrencilerle yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilerle Anadolu Panteri hakkında konuşularak duygu ve düşünceleri dinlenir. Karşılarında duran panterin neslinin tükenme sebepleri anlatılarak doğayı koruma konusuna vurgu yapılır.
2. Öğrencilere ilk çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 33) dağıtılarak panteri daha yakından tanımaları sağlanır ve öğrencilerden çalışma kâğıtlarını bireysel olarak doldurmaları istenir.
3. Çocuklardan çalışma kâğıtlarına yazdıklarını Anadolu Panteri karşısında okumaları istenir ve sınıfça dinlenir.
4. Son çalışma kâğıdı (Fotoğraf 34) fotokopileri dağıtılarak Türkçe dersinde öğrendikleri metin türleri kısaca hatırlatılır.
5. Öğrencilerden Anadolu Panterinin karşısında yere oturarak kendi yarattıkları bir fabl yazmaları istenir. Metin türleri arasındaki farklar tekrar anlatılarak fabla vurgu yapılır.
6. Öğrencilere yeterli zaman verildikten sonra yazılan fabllar Anadolu Panteri'nin karşısında okunarak çocukların hikayeleriyle karşılarında gördükleri panteri içselleştirmeleri istenir.
7. Öğrencilerin yazdıkları fablların sonunda çıkarttıkları ders verici sonucu tek cümle ile Anadolu Panteri'nin önünde yüksek sesle söylemeleri istenir ve etkinlik sonlandırılır.
8. İstenirse yazdıkları metinleri müzede canlandırmaları vurgulanır.

ANADOLU PANTERİ'Nİ TANIYALIM	
ADI: BİLİMSEL ADI: YAŞAM SÜRESİ:	FİZİKSEL ÖZELLİKLERİ:
SERGİLENDİĞİ YER:	
YAŞAMIŞ OLDUĞU YER:	
SERGİLENDİĞİ MÜZENİN TÜRÜ VE ÖZELLİKLERİ	
	NESLİNİN TÜKENME SEBEPLERİ
	

Fotoğraf 33. "Anadolu Panteri'ni Tanyalım" Çalışma Kâğıdı

UYUYAN GÜZEL BENEKLI PARS TULLIANA	
Kahramanları çoklukla hayvanlardan seçilen ve sonunda ders vermeyi amaçlayan hikâyelere "Fabl" denildiğini öğrenmiştik. Şimdi kendi yarattığın bir fabl yazma sırası sende!	
	
	

Fotoğraf 34. "Uyuyan Güzel Benekli Pars Tulliana" Fabl Yazma Çalışma Kâğıdı

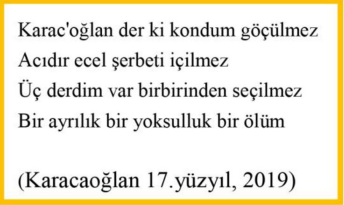

7.7. Müzede Müzik Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları İlkokul ve Lise Müzik dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Müzik Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kâğıtları kitap kapsamında geliştirilmiştir. Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstendiği takdirde etkinlikler sadece Müzik dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Neşet Ertaş Gönül Sultanları Kültür Evi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Müzik Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 11 Konu: Ozanlar ve Âşıklar Müzedeki Kaynak Eser: Karacaoğlan, Âşık Veysel, Neşet Ertaş bilgi panoları. Kaynak Araç ve Gereçler: Türk kültüründe yer edinmiş ozanlar ve aşıklardan örnek fotoğraflar ve türkü sözleri, hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 35-Fotoğraf 36).</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları 1. Ozanların ve âşıkların Türk Halk müziğine katkılarını açıklar. (Türk müziği kültürüne felsefesi ve eserleriyle katkıda bulunmuş; Hacı Bektâş-ı Veli, Yünus Emre, Mevlânâ, Koroğlu, Davud Sulari, Karacaoğlan, Fuzûlî, Pir Sultan Abdal, Âşık Veysel, Neşet Ertaş gibi şahsiyetler vurgulanmalıdır).</p>
<p>“Ozanlar ve Âşıklar” konusu ile ilgili bilgilendirme Karacaoğlan: Karacaoğlan'ın en önemli özelliği, “toplumsal” olayları dile getirmesidir. Şiirlerinde “ayrılık, yoksulluk, ölüm” temalarını işlemektedir. Türk'ün kendine has, yoksulun, garibin, düşkünün yanında olma özelliğini çarpıcı bir şekilde vurgular. Sadece aşk, sevgi, ayrılık, ölüm, vuslat türküleri değil, öğüt veren türküleri de bulunmaktadır (Yılmaz, 1990). Âşık Veysel: Eserlerinin çoğunluğu hem toplumsal hem de evrensel değerleri içermektedir. Eserlerinde, bilime ve bilene değer verme, kâmil insan olma, ilim sahiplerine değer verme, kendini gerçekleştirme, çalışkanlık, insan onuruna saygı, eşitlik, sosyal adalet, insan sevgisi ve birlik-beraberlik gibi değerleri işlediği görülmektedir (Turhan & Kova, 2012). Neşet Ertaş: Halk Müziğimize kaynaklık eden, Orta Anadolu müzik kültürünün en önemli temsilcisi ve halk ozanıdır. Neşet Ertaş'ın eserlerinde insan sevgisi, saygı ve hoşgörü, eşitlik, adalet, birlik ve beraberlik, anne sevgisi ve eş sevgisi, bilime değer verme ve açık fikirli olma gibi değerler yer almaktadır (Turhan & Kova, 2012).</p>
<p>Kültür Evi'nde “Karacaoğlan, Âşık Veysel, Neşet Ertaş” bilgi panoları karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlik: 1. Öğrencilere bildikleri halk ozanları ve âşıklarının isimlerini söylemeleri için zaman tanınır. 2. Hacı Bektâş-ı Veli, Yünus Emre, Mevlânâ, Koroğlu, Davud Sulari, Karacaoğlan, Fuzûlî, Pir Sultan Abdal, Âşık Veysel, Neşet Ertaş gibi ozan ve âşıklarımızın olduğundan bahsedilir. 3. “Karacaoğlan, Âşık Veysel, Neşet Ertaş” hakkında kısa bilgiler verilir. 4. “Karacaoğlan, Âşık Veysel, Neşet Ertaş” bilgi panolarının önünde her bir sanatçının eserlerinden örnek türkülerin, kulaklıkların takılarak dinlenmesi sağlanır. 5. Halk ozanlarının ve âşıklarının Türk kültürüne katkılarının ne olduğu üzerinde öğrencilerin tartışması için zaman verilir. 6. “Karacaoğlan, Âşık Veysel, Neşet Ertaş” bilgi panolarının karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir. 7. Öğrencilerden kültür evinde görüp bilgi aldıkları ozan ve âşıklardan birisine ait bir türkünün hikâyesine ulaşmaları ve sınıfta anlatmaları istenir.</p>

AŞIK VEYSEL ve NEŞET ERTAŞ TÜRKÜLERİ		
Aşağıda yer alan türkülerden hangileri Aşık Veysel'e ve Neşet Ertaş'a aittir. Lütfen doğru cevabı ilgili yere yazabilir misin?		
Uzun ince bir yoldayım (.....)	Sazım (.....)	Beni hor görme (.....)
Güzelliğin on para etmez (.....)	Dostlar beni hatırlasın (.....)	Evvelim sen oldun (.....)
Kızılmak seni seni (.....)	Bir kökte uzamış sarmaşık gibi (.....)	Niye çattın kaşlarını (.....)
Sen benimsin ben benimim (.....)	Bir anadan dünyaya gelen yolcu (.....)	Hata benim (.....)
Hapishanelere güneş doğmuyor (.....)	Kara toprak (.....)	Tath dile güler yüze (.....)

Fotoğraf 35. "Aşık Veysel ve Neşet Ertaş Türküleri" Çalışma Kâğıdı

KARACAOĞLAN	
Aşağıda Karacaoğlan'a ait olan şiir kıtaları sence ne anlatmak istemiştir. Karşısında yer alan kutucukları doldurunuz.	
Karac'oğlan der ki kondum göçülmez Acıdır ecel şerbeti içilmez Üç derdim var birbirinden seçilmez Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm (Karacaoğlan 17.yüzyıl, 2019)	
	Karac'oğlan der ki isimim öğerler Ağrı oldu yediğimiz şekerler Güzel sever diye isnad ederler Benim Hak'dan özge sevdiğim mi var (Karacaoğlan 17.yüzyıl, 2019)
	

Fotoğraf 36. "Karacaoğlan" Çalışma Kâğıdı

Müziksev (İzmir Müzik Müzesi) Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2
<p>Ders: Müzik</p> <p>Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 10</p> <p>Konu: Türk Halk ve Sanat Müziği Çalgıları</p> <p>Müzedeki Kaynak Eser: Bağlama, Zurna, Davul, Karadeniz Kemençesi, Tef, Darbuka, Kanun, Tambur, Ut, Kabak Kemane.</p> <p>Kaynak Araç ve Gereçler: Türk halk müziği ve sanat müziği çalgılarına ait örnek fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 37-Fotoğraf 38).</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <p>1. Türk müziği çalgılarını tanıır.</p> <p>Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği çalgıları tanıtılır.</p>
<p>“Türk Halk ve Sanat Müziği Çalgıları” konusu ile ilgili bilgilendirme</p> <p>Türk Halk Müziği Çalgıları: Bağlama; en karakteristik Türk Müziği çalgılarından. Saz ya da kopuz olarak da isimlendirilir. Mızrap ya da parmaklar ile çalınabilen bağlama aşkıllık geleneğinin en önemli parçasıdır. 7 teli bulunan bağlama, telli tezeneli çalgılar sınıfına girer (Türk Müziği’nde Kullanılan 11 Çalgı, 2018).</p> <p>Karadeniz Kemençesi; yaylı ve üç telli bir çalgıdır. Karadeniz müziğinin sembolik çalgısıdır.</p> <p>Zurna; keskin bir ses çıkaran ve çoğu zaman davulla veya dümbelele birlikte çalınan nefesli çalgı (TDK,1994, s. 864).</p> <p>Davul; çember şeklinde, büyük ve enlice bir kasnağın iki yüzüne deri gerilerek yapılan, tokmak ve değneklerle çalınan vurmali çalgı (TDK,1994, s. 208).</p> <p>Tef; zilli bir kasnağa geçirilmiş kursak zarından oluşan vurmali çalgı (TDK, 1994, s. 739).</p> <p>Darbuka; toprak veya madenden yapılan, geniş tarafına ince deri geçirilmiş, bir tarafı açık, elle, parmakla vurularak çalınan, uzunca bir tür dümbele (TDK, 1994, s. 207).</p> <p>Türk Sanat Müziği Çalgıları: Kanun; dikdörtgen biçiminde, bir köşesi kesik, yassı bir sandık üzerine gerilmiş tellerden oluşan, tırnak adı verilen mızraplarla çalınan ince saz çalgısı (TDK, 1994, s. 421).</p> <p>Tambur; Klasik Türk müziğinin başlıca çalgılarından biri olan, yay veya mızrapla çalınan, uzun saplı, telli tahta çalgı (TDK,1994, s. 722).</p> <p>Ut; Türk müziği araçlarından, iri karınlı, kısa ve kıvrık saplı kirişli, mızrapla çalınan bir çalgı (TDK,1994, s. 787).</p> <p>Kabak Kemane; kökleri Orta Asya’ya dayanan bu çalgı, Türk Müziği’nde kullanılan yaylı, deri kapaklı ve telli tek saz olma özelliğine sahiptir (Türk Müziği’nde Kullanılan 11 Çalgı, 2018).</p>
<p>Müzedeki “Türk Müziği Çalgılarının” karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Öğrencilere bildikleri Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği çalgılarının isimlerini söylemeleri için zaman tanınır. 2. Türk Halk Müziği çalgılarının; bağlama, Karadeniz kemençesi, zurna, davul, tef ve darbuka olduğundan bahsedilir. 3. Türk Sanat Müziği çalgılarının; kanun, tambur, ut, kabak kemane olduğundan bahsedilir. 4. Türk Müziği çalgılarının karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir. 5. Sınıfta Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği eserlerinden birer tane öğrencilere dinletilerek, eserde hangi çalgıların kullanıldığını belirtmeleri istenir.

TÜRK SANAT MÜZİĞİ ve TÜRK HALK MÜZİĞİ ÇALGILARI	
Aşağıda yer alan boşluklara Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği çalgılarının isimlerini yazınız.	
<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">Türk Sanat Müziği Çalgıları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kanun • • • </div>	<div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin-bottom: 10px;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">Türk Halk Müziği Çalgıları</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tef • • • </div>

Fotoğraf 37. "Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği Çalgıları" Çalışma Kâğıdı

TÜRK MÜZİĞİ ÇALGILARI BULMACASI	
Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği çalgılarından oluşan bulmacayı doldurunuz.	

Fotoğraf 38. "Türk Müziği Çalgıları Bulmacası" Çalışma Kâğıdı

<p style="text-align: center;">Afyon Kocatepe Üniversitesi Devlet Konservatuvarı İbrahim Alimoğlu Müzik Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3</p>
<p>Ders: Müzik Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 3 Konu: Vurmalı, Nefesli, Yaylı, Tuşlu ve Telli Çalgılar Müzedeki Kaynak Eser: Tef, Saksafon, Keman, Akordiyon, Kanun Kaynak Araç ve Gereçler: Vurmalı, Nefesli, Yaylı, Tuşlu ve Telli Çalgılarına ait örnek fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 39-Fotoğraf 40), artık materyaller.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <p>1. Bildiği çalgıları özelliklerine göre sınıflandırır. (Öğrencilere sınıfta ve çevresinde gördüğü vurmalı, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılar tanıtmalıdır).</p>
<p>“Vurmalı, Nefesli, Yaylı, Tuşlu ve Telli Çalgılar” konusu ile ilgili bilgilendirme</p> <p>Vurmalı Çalgılar; davul, zil, timbal, tef gibi vurularak çalınan çalgılardır (TDK,1994, s. 811). Nefesli Çalgılar; üfleli çalgı (TDK,1994, s.548). Örneğin; saksafon, mey, zurna. Yaylı Çalgılar; keman, kemençe, viyolonsel gibi yayla çalınan çalgılar (TDK,1994, s. 831). Tuşlu Çalgılar; piyano, akordiyon gibi tuşları olan çalgılardır. Telli Çalgılar; vurma çalgıları ve yaylı çalgıları içine alan, teller aracılığıyla ses çıkaran çalgılar (TDK,1994, s. 745). Örneğin; gitar, mandolin, saz.</p>
<p>Müzedeki “Tef, Saksafon, Keman, Akordiyon, Kanun” çalgıları karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlik:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Öğrencilerden vurmalı, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılara örnek vermeleri istenir.2. Vurmalı, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılara müzeden örnek göstermeleri istenir.3. Vurmalı, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılar karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.4. Sınıfta ise kendi müzik enstrümanlarını yapmaları istenir.

ENSTRÜMAN AVI
Müzede ben neredeyim. Hadi beni bul!
Beni bulduğunda yanındaki kutucuğa çarpı (X) işareti koyman gerekiyor.

SAKSAFON

GİTAR

AKORDİYON

KEMENÇE

TEF

Fotoğraf 39. “Enstrüman Avı” Çalışma Kâğıdı

ÇALGI TÜRLERİ
Vurmali, nefesli, yaylı, tuşlu ve telli çalgılara örnek verebilir misin? Hepsine birer örnek verildi devamı seni bekliyor.

VURMALI ÇALGILAR

davul
NEFESLİ ÇALGILAR

kaval
YAYLI ÇALGILAR

keman
TUŞLU ÇALGILAR

akordiyon
TELLİ ÇALGILAR

gitar

Fotoğraf 40. “Çalgı Türleri” Çalışma Kâğıdı

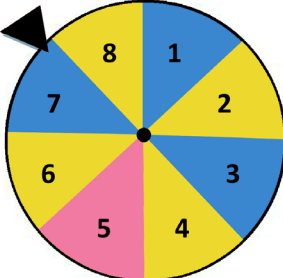
7.8. Müzede Matematik Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları Okul öncesi, İlkokul ve Ortaokul Matematik dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Matematik Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kâğıtları kitap kapsamında geliştirilmiştir. Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstendiği takdirde etkinlikler sadece Matematik dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Konya Bilim Merkezi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Matematik Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 8 Konu: Olasılık Müzedeki Kaynak Eser: Galton Kutusu Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 41-Fotoğraf 42).</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bir olaya ait olası durumları belirler. 2. Daha fazla/daha az veya eşit olasılıklı olayları ayırt eder.
<p>“Olasılık” Konusu ile İlgili Bilgilendirme</p> <p>Bir olayın gerçekleşebilme durumunun matematiksel olarak ifade edilebilmesidir. Bir olayın olma olasılığı 0 ile 1 arasında değer alır. Olayların daha fazla, daha az veya eşit olasılıkla gerçekleşme durumu vardır. “Örneğin 3 kırmızı, 5 mavi renkli topun bulunduğu bir torbadan top çekilmesi olayı ile ilgili olası durumların sayısının 8 olduğu ifade edilir. Birden fazla olayın olası durumları ele alınmaz. Olasılığı hesaplamayı gerektirmeyen sezgisel durumlar ele alınır” (Matematik Dersi Öğretim Programı, 2018, s.76). Örneğin 4 sarı 4 mor pinpon topunun olduğu bir torbadan rastgele çekilen bir topun sarı olma olasılığı ile mor olma olasılığının eşit olduğunu belirten çalışmalar yapılır.</p>
<p>Bilim Merkezinde “Galton Kutusu” karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlikler:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Galton Kutusu” önünde olasılık, daha fazla/daha az veya eşit olasılık hakkında kısa bilgi verilir. 2. Günlük hayatımızda olasılığı nerelerde kullandığımızın tartışılması istenir. 3. “Galton Kutusunu” tüm öğrencilerin denemesi istenir. 4. “Galton Kutusu” karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir. 5. Öğrenciler kendi olasılık problemlerini oluşturmaları için cesaretlendirilir. 6. Gezi sırasında yaşadıkları deneyimle ilgili sınıf ortamında uygulamalı olarak olasılık kavramını anlatmaları istenebilir. 7. Bilim Merkezi’ndeki belirlenen deney ve sergi alanlarında öğrencilerin uygulamalı olarak ilgili etkinlikleri yapmaları sağlanır.

OLASILIKLARI DEĞERLENDİRELİM Aşağıda yer alan sorulara cevap veriniz.	
<p>1. soru Bir bebek bekleyen ve 4 kız çocukları olan bir ailenin, beşinci çocuk için aşağıdakilerden hangisinin olma olasılığı vardır?</p> <p>a) Beşinci çocuk ihtimalle erkek olur. b) Beşinci çocuğun erkek yada kız olma ihtimali eşittir. c) Beşinci çocuk ihtimalle kız olur.</p>	<p>2. soru İçerisinde 4 tane sarı, 4 tane mor pinpon topu olan bir torbadan Ayşe 1 adet mor renk pinpon topu çekiyor. Çektiği topu geri torbaya atmadan bir tane daha top çekiyor. İkinci topun mor olma olasılığı sarı olma olasılığından daha fazla/daha az veya eşittir?</p>
<p>3. soru Bir kutuda 4 sarı, 5 mavi, 7 beyaz pinpon topu vardır. Torbadan rastgele bir pinpon topu çekersek sarı gelme olasılığı nedir?</p> <p>a) $\frac{1}{3}$ b) $\frac{1}{8}$ c) $\frac{1}{4}$ d) $\frac{1}{5}$</p>	
<p>4. soru Bir kutuda 4 sarı, 5 mavi pinpon topu vardır. Torbaya geri atmamak şartıyla peş peşe 2 top çekersek, iki topunda sarı olma olasılığı nedir?</p> <p>a) $\frac{1}{9}$ b) $\frac{1}{6}$ c) $\frac{1}{4}$ d) $\frac{1}{2}$</p>	

Fotoğraf 41. "Olasılıkları Değerlendirelim" Çalışma Kağıdı

RENK ÇEMBERİ	
<p>Sağda yer alan çemberin döndürüldüğünde okun istenen renklerde durma olasılığını bulalım.</p> <p>Sarı renkte durma olasılığı nedir?</p> <p>Mavi renkte durma olasılığı nedir?</p> <p>Pembe renkte durma olasılığı nedir?</p>	

Fotoğraf 42. "Renk Çemberi" Çalışma Kağıdı

Gazi Üniversitesi Resim Heykel Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Matematik

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** *Okul Öncesi

Konu: Geometrik Şekiller

Müzedeki Kaynak Eser: Cemal Bingöl'ün "Kompozisyon" Tablosu

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 43-Fotoğraf 44), ahşap geometrik oyuncaklar, resim kâğıdı, kuru kalem.

**Öğrenciler, okuma-yazma bilmedikleri için etkinlikler sırasında ne yapmaları gerektiği sözlü olarak ifade edilip, sadece görseller kullanarak yapılmalıdır.*

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Geometrik şekilleri tanıır.
2. Geometrik şekillerin özelliklerini söyler.
3. Geometrik şekillere benzeyen nesnelere gösterir.

"Geometrik Şekiller" konusu ile ilgili bilgilendirme

Daire, bir çemberin içinde kalan düzlem parçasıdır (TDK, 1994, s.201). Köşesi ve kenarı yoktur. Örneğin; madeni para, tencere kapağı, top.

Üçgen, üç tepe noktası, üç açısı, üç kenarı olan geometri biçimidir (TDK,1994, s.793). Örneğin; trafik levhaları, evlerin çatısı, pizza dilimi.

Dikdörtgen, açıları dik olan paralel kenardır (TDK, 1994, s.226). Karşılıklı kenarları birbirine eşit, dik ve paralel olan dörtgene denir. İki uzun ikisi kısa olmak üzere toplam dört kenarı vardır. Karşılıklı kenarlarının uzunlukları eşittir. Karşılıklı kenarları birbirine paraleldir. Örneğin; buzdolabı, sınıf tahtası, cep telefonları.

Müzedeki Cemal Bingöl'ün 'Kompozisyon' tablosu karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlikler:

1. Cemal Bingöl'ün 'Kompozisyon' tablosu önünde resimde geçen daire, dikdörtgen ve üçgen tek tek belirtilir ve gösterilir. Bu geometrik şekiller hakkında kısa bilgi verilir.
2. Daire, üçgen ve dikdörtgen şekillerine, günlük hayatımızda kullandığımız nesnelere örnek verilmesi istenir.
3. Ahşap geometrik oyuncaklar, anlatılan her şekil sonrasında öğrencilere verilerek dokunmaları sağlanır.
4. Cemal Bingöl'ün 'Kompozisyon' tablosu karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarına bakarak cevap vermeleri ve şekilleri kuru kalemle tamamlamaları istenir.
5. Öğrencilerden geometrik şekilleri kullanarak resim yapmaları istenir.
6. Gezi sonrasında, sınıf ortamında uygulamalı olarak geometrik şekilleri bedenleriyle canlandırmaları istenir.

ŞEKİLLERİ TANIYALIM

Müzedeki gördüğümüz tabloda daire, üçgen ve dikdörtgen şekilleri vardı. Şimdi de aşağıda gördüğümüz fotoğrafları hangi geometrik şekle benziyorsa eşleştirelim.

Fotoğraf 43. “Şekilleri Tanıyalım” Çalışma Kağıdı

ŞEKİLLERİ TAMAMLAYALIM MI?

Aşağıda gördüğümüz şekiller “acaba ben hangi şekilim” diye soruyor. Sence bu şekillerin eksik kalan kısımları nasıl olmalı? Kalemimizle çizerek tamamlayalım mı?

Fotoğraf 44. “Şekilleri Tamamlayalım mı?” Çalışma Kağıdı

Pera Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Matematik

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 2

Konu: Tartma

Müzedeki Kaynak Eser: Anadolu Ağırlık ve Ölçüleri Koleksiyon Sergisi (Kantar ve Terazi)

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 45-Fotoğraf 46), kantar ve terazi fotoğrafları.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Nesnelere standart araçlar kullanarak kilogram cinsinden tartar ve karşılaştırır. (Terazi ve kantarın kilogram birimiyle nesnelere ağırlığını ölçen tartı aleti olduklarını söyler.)

“Tartma” konusu ile ilgili bilgilendirme

Tarih boyunca ticarete, madencilikte, inşaatta, sanayide farklı ağırlık ve ölçü aletleri ve birimleri kullanılmıştır. Anadolu da terazi ve kantar kilogram cinsinden nesnelere tartmak için kullanılır. Terazi, “bir kolun iki ucuna asılı iki kefedenden oluşan tartıdır” (TDK, 1994, s. 750). Kantar, “tartılacak kütle, alttaki çengele takılınca sarmal bir yaya bağlı olan ve normal olarak sıfırı gösteren bir okun, yanlarda gösterilmiş ağırlık birimleri hizasına gelmesiyle kütle ağırlığını belirleyen bir tür tartı aleti, el kantarıdır” (TDK, 1994, s. 421). Kilogram ve gram birimleri ile nesnelere ağırlıkları belirlenir. Gram, hassas ölçümlerde kullanılır.

Müzedeki “Kantar ve Terazi” karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlikler:

1. “Kantar ve Terazi” önünde ağırlık aletleri ve ölçü birimleri hakkında kısa bilgi verilir.
2. Günlük hayatımızda nerelerde kilogram ve gram birimleriyle alışveriş yaptığımızın tartışılması istenir.
3. Kantar ve terazi ile hangi nesnelere tartıldığını tüm öğrencilerin tartışması sağlanır.
4. “Kantar ve terazi” karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.
5. Gezi sonrasında yaşadıkları mahallede terazi ya da kantarla satış yapan dükkanların hangi nesnelere tartıldıklarını gözlemlenmesi istenebilir.

BULMACA

Aşağıda yer alan fotoğrafların isimlerini yandaki kutucuklara yerleştirilim.

 1.	 2.
 3.	 4.

Fotoğraf 45. "Bulmaca" Çalışma Kâğıdı

AĞIRLIKLARI KARŞILAŞTIRALIM

Aşağıda verilen ağırlıkları karşılaştırıp boşlukları dolduralım mı?

5KG

3KG

2KG

1KG

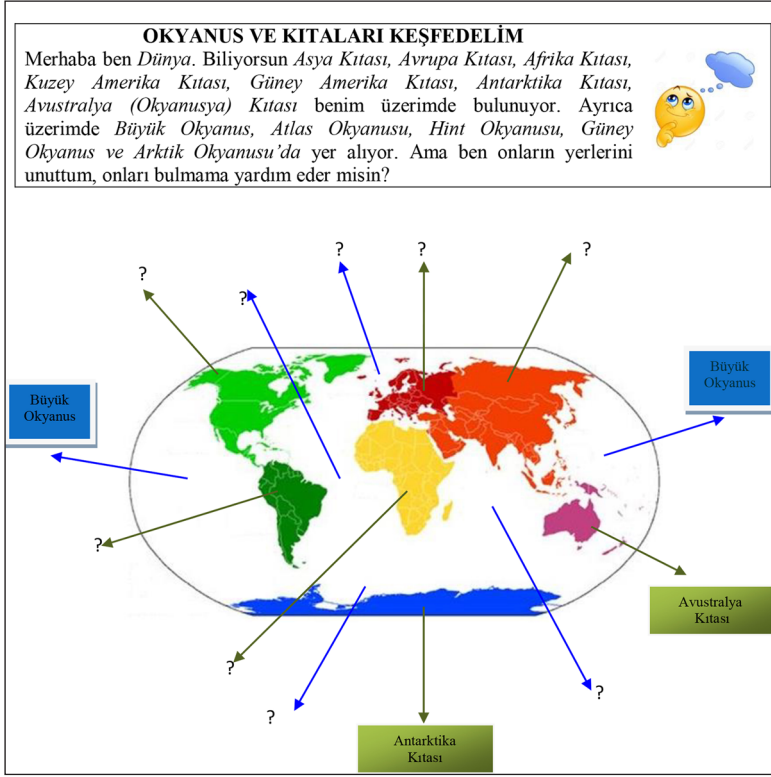
1. Muz, domateslerden kg daha ağırdır.
2. Bal kabağı, muzdankg daha ağırdır.
3. Kavun, domateslerdenkg daha ağırdır.
4. Muz, bal kabağındankg daha hafiftir.
5. Domatesler Kavundankg daha hafiftir.
6. Domatesler, bal kabağındankg daha hafiftir.

Fotoğraf 46. "Ağırlıkları Karşılaştıralım" Çalışma Kâğıdı

7.9. Müzede Fen Bilgisi Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları İlkokul ve Ortaokul Fen Bilimleri dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Fen Bilgisi Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kâğıtları kitap kapsamında geliştirilmiştir. Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstendiği takdirde etkinlikler sadece Fen Bilimleri dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

MTA Şehit Cuma Dağ Tabiat Tarihi Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Fen Bilimleri</p> <p>Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 3</p> <p>Konu: Dünya'nın Şekli ve Dünya'nın Yapısı</p> <p>Müzedeki Kaynak Eser: Bilim Küresi (küresel görüntüleme sistemi) ve Dünya Maketi</p> <p>Kaynak Araç ve Gereçler: Dünyanın şekliyle ilgili çeşitli fotoğraflar, hazırlanan çalışma kağıdı fotokopileri (Fotoğraf 47-Fotoğraf 48), balon, ip, farklı renklerde gazlı kalemler, havlu kağıdı rulosu, yapıştırıcı, mukavva.</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları</p> <p>1. Dünya'nın şeklinin küreye benzediğinin farkına varır. Dünyanın şekliyle ilgili model hazırlar. Dünya'nın katmanlardan oluştuğuna değinilir. (Bu katmanlarda yaşayan canlıları ifade eder.)</p> <p>2. Dünya'nın yüzeyinde karaların ve suların yer aldığını kavrar. Dünya yüzeyindeki kara ve suların kapladığı alanları model üzerinde karşılaştırır. (Dünya üzerindeki kıtaların ve okyanusların isimlerini söyler.)</p>
<p>"Dünya'nın Şekli ve Dünya'nın Yapısı" konusu ile ilgili bilgilendirme</p> <p>Dünya'nın şekli küreye benzemektedir. Dünya'nın dış kabuğunu oluşturan yer kabuğuna kara katmanı denir. Dağlar, çöller, kayalar, taşlar, ormanlar ve toprak dünyamızın kara katmanını oluşturur. Okyanuslar, denizler, göller, nehirler dünyamızın su katmanını oluşturur. Birçok bitki ve hayvan türü su katmanında yaşamaktadır. İnsanlar, birçok bitki ve hayvan türü ise kara katmanında yaşamaktadır. Dünyamızın dörtte üçü sularla kaplıdır, dörtte biri ise karalarla kaplıdır. Dünya üzerinde büyük kara parçalarına kıta denir. Dünyada toplam yedi kıta vardır. Bunlar; Asya Kıtası, Avrupa Kıtası, Afrika Kıtası, Kuzey Amerika Kıtası, Güney Amerika Kıtası, Antarktika Kıtası, Avustralya (Okyanusya) Kıtası'dır. Türkiye Asya ve Avrupa Kıtalarında yer almaktadır. Dünya üzerinde ki kıtaları birbirinden ayıran geniş ve derin su kütlelerine okyanus denir. Dünyada toplam beş okyanus vardır. Bunlar; Büyük Okyanus, Atlas Okyanusu, Hint Okyanusu, Güney Okyanus ve Arktik Okyanusu'dur.</p>
<p>Müzede "Bilim Küresi" ve "Dünya Maketi" karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlik:</p> <p>1. "Bilim Küresi" üzerinde dünyanın katmanları, kıta ve okyanusları izlendikten sonra, öğrencilere dünyanın kara ve su katmanından oluştuğu hakkında kısa bilgi verilir. Dünya üzerinde yer alan kıtalar ve okyanusların isimleri nelerdi diye sorulur. İsimleri söylemeleri için zaman tanınır.</p> <p>2. Türkiye'nin hangi kıta parçasında yer aldığı belirtilir.</p> <p>3. "Bilim Küresi" gösteriminden sonra insanların, hayvanların ve bitkilerin hangi katmanlarda yaşadığının tartışılması istenir.</p> <p>4. "Dünya Maketi" karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.</p> <p>5. Gezi sonrasında, öğrenciler dünya küresini tasarlama için cesaretlendirilir.</p>

Fotoğraf 47. "Okyanus ve Kıtaları Keşfedelim" Çalışma Kağıdı

KARA VE SU KATMANINDA YAŞAYAN CANLILARI TANİYALIM

Dünyada insanlar, hayvanlar ve bitkiler yaşamaktadır. Peki, hangi katmanda yaşıyorlar?

Kara Katmanı	Hem Kara Hem Su Katmanı	Su Katmanı
1.....	1.....	1.....
2.....	2.....	2.....
3.....		

Fotoğraf 48. "Kara ve Su Katmanında Yaşayan Canlıları Tanıyalım" Çalışma Kağıdı

Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Fen Bilimleri

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 7

Konu: Teleskop, Rasathane, Gök Bilimi

Müzedeki Kaynak Eser: Coude Teleskop

Kaynak Araç ve Gereçler: Hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 49-Fotoğraf 50), teleskop türlerinin fotoğrafları, cetvel, oyun hamuru, bant, makas, kalem, karton, 12 ve 15 cm çapında ince kenarlı mercek.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Teleskopun yapısını ve ne işe yaradığını açıklar. Teleskop çeşitlerine değinilir.
2. Teleskopun gök bilimin gelişimindeki önemine yönelik çıkarımda bulunur.
 - Rasathane (gözlemevi) ne olduğunu açıklar. Kurulma yerlerinin seçimine ve bu yerlerin taşıdığı şartlara değinilir.
 - Türk İslam gök bilimcilerinin katkılarına değinilir. (Gök biliminin ve gök bilimcinin ne olduğunu söyler ve Türk İslam Gök Bilimcilerine örnek verir.)
3. Basit bir teleskop modeli hazırlayarak sunar.

“Teleskop, Rasathane, Gök Bilimi” konusu ile ilgili bilgilendirme

Gök Bilimi: “Gök cisimlerinin konumlarını, hareketlerini, fizik ve kimya bakımından yapılarını anlatan bilim, astronomi”dir (TDK, 1994, s.323).

Gök Bilimci (astronom): Gök bilimiyle ilgilenen, teleskopla gökyüzünü gözlemleyen kişidir.

Türk İslam Gök Bilimcileri: Ali Kuşçu, Ahmet Fergani Takiyuddin, Harizmi, Mahmud Bin Muhammed Bin Ömer El Harizmi, Nasirüddin Tusi, Sabit Bin Kurra.

Rasathane: Gözlemevi anlamına gelir. Uzayı gözlemlemek için özel teleskopların ve verileri kayıt altına almak için bilgisayarların olduğu özel binadır.

Teleskop: “Sonsuzdaki bir nesnenin gerçek görüntüsünü, içbükey bir aynadan yapılmış merceğinin odak düzleminde veren ve gök bilimiyle ilgili gözlemlerde kullanılan optik cihaz” (TDK, 1994, s. 744).

Teleskoplar, büyütme özelliğine sahip çukur aynalar ile yine büyütme özelliğine sahip bazı mercekler kullanılarak yapılmaktadır.

Teleskop çeşitleri: *Optik teleskoplar aynalı ve mercekli olarak ikiye ayrılır. *Aynalı Teleskoplar; (Newton tipi ve Cassegrain tipi) - *Mercekli Teleskoplar *X-Işın Teleskop * Radyo Teleskop

*Katadioptrik (aynalı-mercekli) Teleskoplar; *Schmidt-Cassegrain, Maksutov-Cassegrain ve Schmidt-Newtonian tipi (Teleskoplar ve Dedektörler, t.y.)*.

Müzedeki “Coude Teleskop” karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlikler:

1. Teleskop ve çeşitleri, rasathane, gök bilim, gök bilimci, Türk İslam gök bilimcileri hakkında kısa bilgi verilir.
2. Teleskopun gök bilimin gelişimine katkısının tartışılması istenir.
3. Ankara Üniversitesi Rasathanesi’nde 5 tane teleskopun bulunduğu ve Coude Teleskop ile gökyüzünü gözlemleyecekleri belirtilerek, her öğrencinin gözlem yapması sağlanır.
4. Rasathanelerin, ne tür yerlere kurulduğu ve seçilen yerin özellikleri üzerinde durulur.
5. “Coude Teleskop” karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.
6. Gezi sonrasında, öğrenciler kendi teleskoplarını tasarlamaları için cesaretlendirilir.

TELESKOPLARI EŞLEŞTİRELİM
Aşağıda yer alan teleskop türlerinin isimlerini ve fotoğraflarını oklar çıkararak eşleştirdiniz.

Radyo Teleskop

X-Işın Teleskop **Mercekli Teleskop**

Katadioptrik Teleskop

Aynalı Teleskop

b a

e c d

Fotoğraf 49. “Teleskopları Eşleştirelim” Çalışma Kağıdı

RASATHANEMİZİ NEREYE KURALIM?
Sence bir rasathanenin (gözlemevinin) kurulduğu bölgenin ne tür özellikleri olması gerekir? Lütfen aşağıda boş bırakılan alanları doldurunuz.

1.

2.

3.

4.

Fotoğraf 50. “Rasathanemizi Nereye Kuralım?” Çalışma Kağıdı

Bursa Sağlık Tarihi Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3

Ders: Fen Bilimleri

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 6

Konu: Organ Bağışı, Alkol ve Sigara Kullanımı

Müzedeki Kaynak Eser: Hastalıklı Organlar

Kaynak Araç ve Gereçler: Sağlıklı organların çeşitli fotoğrafları, hazırlanan çalışma kâğıtları fotokopileri (Fotoğraf 51-Fotoğraf 52), kurşun kalem, silgi.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1. Organ bağışının toplumsal dayanışma açısından önemini kavrar.
2. Alkol ve sigara gibi zararlı alışkanlıkların insan sağlığına etkilerine değinilir.

“Organ Bağışı, Alkol ve Sigara Kullanımı” konuları ile ilgili bilgilendirme

Organ bağışı, kişinin ölmeden önce kendi iradesiyle sağlıklı organlarının, başka bedenlerde kullanılmak üzere bağışlamasıdır. Organ nakli, kadavradan yapıldığı gibi canlıdan canlıya da yapılabilmektedir. Tanıdığımız ya da tanımadığımız sağlığını yitirmiş insanların, sağlıklı organlarımızla yeniden hayata tutunmalarına yardımcı olmak insanlığımızın bir göstergesidir. Bir gün bizim ya da sevdiklerimizin de organ nakline ihtiyacı olabileceğini unutmamak gerekir. Bu bilinçle organ bağışı konusunda çevremizi bilinçlendirmeliyiz. 18 yaşını doldurmuş her birey isterse organ bağışı için başvuru yaparak, ölümünden sonra organlarının bağışlanmasına izin verebilir. Yanlış beslenme, alkol ve sigara kullanımı, madde bağımlılıkları, hareketsiz yaşam gibi nedenlerle sağlığımız bozulur hatta organlarımız iflas edebilir ve organ nakline ihtiyacımız olabilir. Alkol ve sigara kullanımı insanların hem sağlığını hem de ekonomisini olumsuz etkilemektedir. Sigara içenler sadece kendisinin değil çevresindeki insanların sağlığını da ciddi olarak tehlikeye atmaktadır.

Müzedeki “Hastalıklı Organlar” karşısında ve sonrasında yapılacak etkinlikler:

1. Müzede yer alan hastalıklı organları öğrencilerin incelemeleri sağlanır.
2. Eğer sağlığımıza dikkat etmezsek organlarımızın görevlerini yerine getiremeyerek hastalanacağı belirtilir.
3. “Organ Bağışının” önemi konusunda öğrencilerin tartışması istenir.
4. Alkol ve sigara kullanan insanların hangi hastalıklara yakalanacağını öğrencilerin tartışması için zaman tanınır.
5. “Hastalıklı Organlar” karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.
6. Müze ziyareti sonrasında, öğrenciler, çevrelerinde alkol veya sigara kullanan yakınlarına, alkol ve sigara kullanmaya devam ettikleri takdirde onları nelerin beklediğine dair bir mektup yazmaları için cesaretlendirilir.

SAĞLIKLI VE HASTALIKLI ORGANLARIMIZ				
Lütfen aşağıda yer alan organların isimlerini yazarsanız?				
				
.....
<p>Müzede gördüğün hastalıklı organları kutucukların içine çizebilir misin?</p>	→	→	→	→
<p>Sence bu organlar neden hastalanmıştır?</p>	→	→	→	→

Fotoğraf 51. “Sağlıklı ve Hastalıklı Organlarımız” Çalışma Kağıdı

ORGAN BAĞIŞININ ÖNEMİ VE ALKOL, SİGARA KULLANIMI	
<p>Sence alkol ve sigara kullanımıyla organ bağışının ilişkisi nedir?</p>	
	<p>Organ bağışı neden önemlidir?</p>

Fotoğraf 52. “Organ Bağışının Önemi ve Alkol, Sigara Kullanımı” Çalışma Kağıdı

7.10. Müzede Beden Eğitimi ve Spor Eğitimi Öğrencilerine Yönelik Eğitim ve Öğretim

Bu bölümde geliştirilen etkinlik planları İlkokul, Ortaokul ve Lise Beden Eğitimi ve Spor dersi kazanımları dikkate alınarak hazırlanmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Eğitimi öğrencilerine yönelik öğretmen ders planları ve çalışma kâğıtları kitap kapsamında geliştirilmiştir. Geliştirilen etkinlikler çocukların öğrenme düzeyleri dikkate alınarak farklı seviyelerdeki sınıflarda farklı sürelerde yeniden düzenlenerek uygulanabilir. İstendiği takdirde etkinlikler sadece Beden Eğitimi ve Spor dersi için değil disiplinlerarası bağlamda diğer derslerle de ilişkilendirilebilir.

Feza Gürsey Bilim Merkezi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 1
<p>Ders: Beden Eğitimi ve Spor Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 11 Konu: Beden ve Ruh Sağlığı Müzedeki Kaynak Eser: Akciğerler ve Solunum, İnsan Kalbi, İskelet Kaynak Araç ve Gereçler: Sağlıklı beslenmeyi, zararlı bağımlılık ve alışkanlıkları, insan organlarını ve iskelet yapısını tanıtan örnek fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 53-Fotoğraf 54).</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları Temel Sağlık Bilgisi 1. Sağlıklı beslenmenin temel ilkelerini açıklar. 2. Beden ve ruh sağlığını olumsuz etkileyen alışkanlık ve bağımlılıkların zararlarını açıklar.</p>
<p>“Beden ve Ruh Sağlığı” konusu ile ilgili bilgilendirme Beslenme; yaşam kalitesini yükseltmek, sağlığı korumak ve geliştirmek için vücudun gereksinimi olan besinleri uygun zamanda ve yeterli miktarda almak için bilinçli yapılması gereken bir davranıştır. Yeterli ve dengeli beslenen kişiler, sağlam ve sağlıklı bir görünüştedir. Kuvvetli, gelişimi normal kaslara, çalışmaya istekli kişiliğe, hareketli ve esnek bir bedene, muntazam bir cilde, canlı ve parlak saçlara ve gözlere, normal zihinsel gelişime, boy uzunluğuna uygun vücut ağırlığına, sık sık hasta olmayan bir yapıya sahiptir. Yetersiz ve dengesiz beslenenler ise şişman veya zayıf vücut yapısına, pürüzlü, kuru, sağlıklı cilt yapısına, hareketleri ağır ve isteksiz, sık sık baş ağrısından şikâyet eden ve iştahsız, yorgun, isteksiz bir yapıya sahiptir (Yeterli ve Dengeli Beslenme, t.y.). Sağlıklı bir birey olabilmek için yeterli ve dengeli beslenmeye dikkat ederek, düzenli fiziksel aktivite ile birlikte sigara, alkol ve madde bağımlılığı gibi zararlı alışkanlık ve bağımlılıklardan uzak durmak gerekmektedir. Aksi takdirde hem organlarımız hem iskelet yapımız ve ruh sağlığımızın hızla zarar göreceği unutulmamalıdır.</p>
<p>Bilim Merkezi’nde “Akciğerler ve Solunum, İnsan Kalbi, İskelet” karşısında yapılacak etkinlik: 1. Öğrencilerin sağlıklı beslenme hakkında neler düşündüklerini açıklamaları istenir. 2. Öğrencilere, sigara, alkol, madde bağımlılıkları gibi zararlı alışkanlıkların ve bağımlılıkların insan bedeninde ve ruhunda ne gibi etkilerinin olduğunu tartışmaları için zaman verilir. 3. Sağlıklı beslenme, zararlı alışkanlıklar ve bağımlılıklar hakkında kısa bilgilendirme yapılır. 4. Öğrencilerin her birinin merkezde bulunan akciğerler ve solunum, insan kalbi, iskelet standlarını incelemeleri ve sağlıksız beslenme, zararlı alışkanlık ve bağımlılıkların organlar üzerindeki olumsuz etkilerini görmeleri sağlanır. 5. Öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.</p>

BESİNLERİ DEĞERLENDİRME			
Son iki gün neler yediğinizi düşünün, yediğiniz besinlerin listesini solda bulunan kutucuğa, bu besinlerin ise hangilerinin sağlıklı hangilerinin sağlıksız besinler grubuna girdiğini sağdaki kutucuğa belirtiniz.			
1. Gün sabah	2. Gün sabah	Sağlıklı Besinler	Sağlıksız Besinler
1. Gün öğlen	2. Gün öğlen		
1. Gün akşam	2. Gün akşam		

Fotoğraf 53. "Besinleri Değerlendirme" Çalışma Kağıdı

BEDEN VE RUH SAĞLIMIZ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Sigara, alkol kullanımı ve madde bağımlılığı beden ve ruh sağlığımızı nasıl etkilemektedir? 2. Beden ve ruh sağlığımızı sağlıklı tutmak için neler yapılmalıdır? Birkaç cümleyle belirtiniz.
1.
2.

Fotoğraf 54. "Beden ve Ruh Sağlığımız" Çalışma Kağıdı

İstanbul Oyuncak Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 2

Ders: Beden Eğitimi ve Spor

Ders Süresi: 2 x 40 dk. **Sınıf:** 5

Konu: Çocuk Oyunları

Müzedeki Kaynak Eser: Topaç

Kaynak Araç ve Gereçler: Geleneksel çocuk oyunlarını tanıtan örnek fotoğraflar, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 55-Fotoğraf 56), öğrencilerin oynaması için topaç.

Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları

1.Geleneksel çocuk oyunlarını tanıır.

(Ülkemizde oynanan geleneksel çocuk oyunlarından örnekler verilmelidir).

“Çocuk Oyunları” konusu ile ilgili bilgilendirme

Her yöreye ait farklı çocuk oyunları bulunmaktadır. Bunlardan bazıları şöyledir:

Akdeniz Bölgesi; Isparta, ellem büllem. Antalya, kömbeç. Burdur, ilim ilim.

Ege Bölgesi; Denizli, alçaktayım yüksekteyim, patlangeç. Manisa, esir almaca.

İç Anadolu Bölgesi; Konya, aç kapıyı bezirgan başı. Nevşehir, kurt baba oyunu. Çorum, dalye.

Karadeniz Bölgesi; Ordu, çotura. Artvin, taştayım topraktayım. Samsun, horon oyunu.

Marmara Bölgesi; Bursa ve çevresi, çömlek çömlek ne kaynar? İstanbul, anneanne saatin kaç? Sakarya, güzellik mi çirkinlik mi?

Doğu Anadolu Bölgesi; Erzincan, kurt ve çoban. Kars, dilsiz oyunu. Muş ve Kars, kazların içeriye.

Güney Doğu Anadolu Bölgesi; Diyarbakır, lap koka. Mardin, höllük. Şanlıurfa, alkuç balkuç (Başal, 2007).

Bu oyunlara ek olarak, bezirganbaşı - dokun ve kurtar - yakan top - kıskanç tavuklar - katırkaziği - yüzük kaçırma - yüzük kimde? - yedi kiremit - hımbıl - çember çevirme - el sık selam ver koş - kurt baba- kız kaçırma - harmanbiş - çelik çomak - topaç - çivili futbol - tik tak - sıçratan top - ebe davul zurna 1-2-3! - birdirbir - ayakkabı saklama - tornet (bilye teker) - üçtaş - cakkuk - cırtcak (dokuz taş) - beş taş - ebe beni kurda verme - uzun eşek örnek verilebilir. Bu oyunlardan topaç oyunu ise şöyle oynanır; tek veya grup halinde oynanabilir. İlk olarak yere bir daire çizilir. Daha sonra, pamuktan yapılmış 1,5- 2 metrelik ipin bir ucu parmağa düğümleir, diğer ucu da topacın “kopuza”denilen kısmından yukarı doğru sarılır. Burada amaç, atılan topacı dairenin içinde döndürmektir. Topaç eğer daireden çıkarsa oyuncu yenilmiş sayılır ve oyun sona erer (Erçelik vd. 2011).

Müzedeki “Topaç” karşısında yapılacak etkinlik:

1. Öğrencilerden hangi oyunları oynadıklarını söylemeleri istenir.

2. Geleneksel çocuk oyunlarından bildikleri oyunları saymaları istenir.

3. Topaç oyunu hakkında kısa bilgilendirme yapılır.

4. Öğrencilerin her birinin müzenin bahçesinde ya da eğitim odasında topaç çevirmeleri sağlanır.

5. Topaç karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.

EN SEVDİĞİM OYUNLAR				
Bildiğin oyunları renkli kutucuklara yazar mısın?				
.....	EBE DAVUL ZURNA 1-2-3!	BEŞ TAŞ
BEZİRGANBAŞI	TOPAÇ
.....	UZUN EŞEK

Fotoğraf 55. "En Sevdiğim Oyunlar" Çalışma Kağıdı

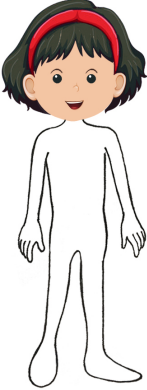

HAYAL ET VE YAZ!
Düşün bakalım kendin bir oyun kurmak istesen nasıl bir oyun olurdu? Kendi oyununu tasarlar mısın?
<div style="border: 2px solid cyan; padding: 10px; margin: 10px auto; width: 80%;"> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> <div style="width: 45%;"> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> </div> <div style="width: 45%; text-align: right;"> </div> </div> <div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center; margin-top: 10px;"> <div style="width: 45%; text-align: left;"> </div> <div style="width: 45%;"> <p>.....</p> <p>.....</p> </div> </div> </div>

Fotoğraf 56. "Hayal Et ve Yaz!" Çalışma Kağıdı

Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuarı Türk Halk Oyunları Müzesi Öğretmen Etkinlik Planı Örneği 3
<p>Ders: Beden Eğitimi ve Spor Ders Süresi: 2 x 40 dk. Sınıf: 7 Konu: Halk Danslarımız Müzedeki Kaynak Eser: Dans Kıyafetleri Bölümü ve Bilgilendirme Panoları Kaynak Araç ve Gereçler: Horon ve Zeybek halk danslarından örnek fotoğraflar, kalem, hazırlanan çalışma kâğıdı fotokopileri (Fotoğraf 57-Fotoğraf 58).</p>
<p>Etkinlikte Beklenen Öğrenci Kazanımları 1. Farklı yörelere ait halk danslarını araştırır. Öğrencilerin ülkemizin farklı yörelerine ait halk dansları, hikâyeleri, özellikleri, müzikleri ve kıyafetlerini araştırmaları sağlanır.</p>
<p>“Halk Danslarımız” konusu ile ilgili bilgilendirme Karadeniz bölgesi halk dansına örnek olarak Horon verilebilir. Horon; Karadenizlinin her işte elele verilmesinin, birlikte çalışmaya duyulan ihtiyacın anlatımıdır aslında. Denizinin ve havasının kararsızlığı, doğa yapısının sert ve dağlık oluşu, horon oyunlarına yansır. Horon, yiğitliğin, kardeşliğin, mertliğin ve dürüstlüğün sembolüdür. Giresun, Ordu, Rize, Trabzon, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt illerinde oynanmaktadır. Bıçak oyunu ve karşılama türü oyunlar hariç bütün horonlar ellerden tutuşularak, daire, yarım daire ve çizgi (dizi) formunda oynanır. Oyun esnasında türkü söylenir ve oyuncular elleriyle müziğin ritmine tempo tutarlar. Karma horonlara davul-zurna ve kemençe eşlik eder (Horon ve Çalgılarımız, t.y.). Yöresine göre farklı Horon türleri vardır. Geleneksel kıyafet ve takılar ise; kadınlarda ketenden içlik gömlek, entari, cepken, patiskadan yelek, etek, şalvar, peştamal, kuşak, alaca çorap, çarık, yemeni, hamaylı, beşibiryerde, yazmadan oluşur. Erkeklerde kıyafet ve takılar ise, başlık, cepken, yelek, mintan, zıpka, çizme, kuşak, kemer, köstek, hamaylı, yağdanlıktan oluşur. Ege bölgesi halk dansına örnek olarak Zeybek verilebilir. Yöresine göre farklı Zeybek türleri vardır. Tek, iki ya da daha fazla oyuncu tarafından oynanır. Dönerek yere çökme ve dizin yere vurulması bu dansın en belirgin özelliğidir. Denizli, Muğla, İzmir, Manisa, Aydın yörelerinde oynanır. Zeybeklerin cesaretleriyle Kurtuluş Savaşı'na verdikleri katkı azımsanamayacak kadar çoktur. Yöneticilerine efe, diğer yardımcılarına kızan denir. Dansları da güç, kudret ve yiğitlik unsurları taşır. Kıyafetleri şöyledir; kuşak, diz altına kadar şalvar, ipek gömlek üzerine kolsuz yelek ve işlemeli cepken, deri çizme, başta ise fes üzerine iğne oyası kefiye sarılır ve silahlık takılır. Zeybeğe oynarken kaval, klarnet, bağlama, davul, sipsi ve zurna eşlik eder.</p>
<p>Müzedeki “Dans Kıyafetleri Bölümü ve Bilgilendirme Panoları” karşısında yapılacak etkinlik: 1. Öğrencilerden bildikleri halk danslarından örnekler vermeleri istenir. 2. Horon ve Zeybek danslarının ait oldukları yörelerin hangi özelliklerini yansıttığının tartışılması istenir. 3. Horon ve Zeybek danslarının hangi yörelerde oynandığını ve hangi müzik aletleri ile çalındığını belirtmeleri için öğrencilere zaman tanınır. 4. Öğrencilerden Horon ve Zeybek danslarının kıyafetlerinin neler olduğunun açıklanması istenir. 5. Dans Kıyafetleri Bölümü ve Bilgilendirme Panoları karşısında öğrencilerden kendilerine dağıtılan çalışma kâğıtlarını doldurmaları istenir.</p>

HALK DANSLARIMIZ		
Aşağıda yer alan kutucuklara belirtilen halk danslarının hangi yöreye ait olduğunu ve hangi müzik aletlerinin kullanıldığını yazabilir misiniz?		
Horon	Yöresi	Müzik Aletleri
Zeybek

Fotoğraf 57. "Halk Danslarımız" Çalışma Kâğıdı

DANŞILARIMIZI GİYDİRELİM Mİ?	
Aşağıda yer alan dansçılarımızdan birine Horon diğeri Zeybek kıyafetlerini renkli kalemlerle çizerek giydirebilir misiniz?	
HORON	ZEBEK
	

Fotoğraf 58. "Dansçılarımızı Giydirelim mi?" Çalışma Kâğıdı

KAYNAKÇA

- Amasra Müzesi. (t.y.). "Amasra Müzesi-Bartın". <https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/bartın/gezilecek yer/amasra-muzes sayfasından erişilmiştir>.
- Ay. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c978fc7b04c05.31021089 adresinden edinilmiştir.
- Bartın Kent Müzesi. (t.y.). "*Tarihe Tanıklık Eden Müze Binası*". <https://bartın-kent-muzesi.business.site/website/bartın-kent-muzesi/sayfasından erişilmiştir>.
- Başal, H. A. (2007). Geçmiş yıllarda Türkiye'de çocuklar tarafından oynanan çocuk oyunları. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XX (2), 243-266. <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/153315> sayfasından erişilmiştir.
- Beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı (ortaokul). (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=324> sayfasından erişilmiştir.
- Bolu, H. ve Buyurgan, S. (2012, Mayıs). *Zihinsel engelli çocukların kavram eğitiminde sanat eğitiminin yeri ve önemi*. 11. Ulusal Sınıf Öğretmenli Sempozyumunda sunulan bildiri, Rize.
- Dünya. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c978f831d5259.61422088 adresinden edinilmiştir.
- Erçelik, M., Doğanoglu, N., Koç, L., Köklüsoy, N. H., & Çetin, İ. (2011). *Türkiye'de oynanan geleneksel çocuk oyunları. Comenius projesi kitapçığı*. <https://docplayer.biz.tr/377127-Turkiye-de-oynanan-geleneksel-cocuk-oyunlari.html> sayfasından erişilmiştir.
- Fen bilimleri dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul). (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=325> sayfasından erişilmiştir.
- Genç, S. & Buyurgan, S. (2018). Oyuna Dayalı Müze Etkinliklerinin Öğrenci Erişi ve Görsel Sanatlar Dersine Karşı Tutumları Üzerine Etkisi, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 19 (3), 687-699. DOI: 10.17679/inuefd.440804
- Güler, A. (2009). Programlı ve etkili bir müze gezisi için geliştirilen müze eğitim paketinin etkililiğinin ölçülmesi (Ankara ili ilköğretim I. kademe 3. sınıf Sanat Etkinlikleri dersi örneği) (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Tez Danışmanı: Prof. Dr. Serap Buyurgan, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Güneş. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c978f85f11f14.73736879 adresinden edinilmiştir.
- Horon ve çalgılarımız. (t.y.). <http://www.trabzonkulturturizm.gov.tr/TR-57735/horon-ve-calgilarimiz.html> sayfasından erişilmiştir.
- İzmir Mask Müzesi (t.y.). *Hakkında*. <http://www.konak.bel.tr/sayfa/mask-muzesi/hakkında-609024> adresinden edinilmiştir.
- Karacaoğlan 17. yüzyıl. (2019). <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR-12789/karacaoğlan-17-yuzyil.html> sayfasından erişilmiştir.
- Karakaya, F. M., Midilli, A. & Güven, N. M. (2017). İlköğretim Sosyal Bilgiler 6 Ders Kitabı. Ankara: Sevgi Yayınları. <http://www.eba.gov.tr/ekitap?icerik-id=4612> sayfasından erişilmiştir.
- Keser, N. (2005). *Sanat Sözlüğü*. Ankara: Ütopya Yayınları.
- Matematik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul). (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=329> sayfasından erişilmiştir.
- Mektup. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c94bd51deae26.59397622 adresinden edinilmiştir.

- Müzik dersi öğretim programı (ortaöğretim). (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=359> sayfasından erişilmiştir.
- Müzik dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul). (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=357> sayfasından erişilmiştir.
- Okul Öncesi Eğitim Programı (2013). <http://tegm.meb.gov.tr/dosya/okuloncesi/ooproram.pdf> sayfasından erişilmiştir.
- Ortaöğretim beden eğitimi ve spor dersi öğretim programı. (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=334> sayfasından erişilmiştir.
- Ortaöğretim Tarih Dersi (9, 10 ve 11. Sınıflar) Öğretim Programı. (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=344> sayfasından erişilmiştir.
- Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği. (2018, 7 Temmuz). *Resmi Gazete* (Sayı: 30471). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/07/20180707-8.htm> adresinden erişilmiştir.
- PTT Pul Müzesi (t.y). *Müze*. <http://www.pttpulmuzesi.org.tr/PageDetail.aspx?PID=3> adresinden edinilmiştir.
- Pul. (t.y). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c94bd4dd29c26.48816169 adresinden edinilmiştir.
- Rahmi M. Koç Müzesi (t.y.a). *Keşif küresi – Planetaryum*. <http://www.rmkmuseum.org.tr/muzede-egitim/okul-gruplarına-yonelik-projeler/kesif-kuresi-planetarium> adresinden edinilmiştir.
- Rahmi M. Koç Müzesi (t.y.b). *Rahmi M. Koç Müzeleri*. <http://www.rmkmuseum.org.tr/hakkimizda/rahmi-m-koc-muzeleri> adresinden edinilmiştir.
- Sert, B. H. (2017). *Zihinsel engelli çocuklara yönelik müze ziyaretinin değerlendirilmesi: Bir uygulama örneği* (Yayımlanmamış doktora tezi). Tez Danışmanı: Prof. Dr. Serap Buyurgan. Gazi Üniversitesi: Ankara.
- Sosyal Bilgiler Dersi (İlkokul ve Ortaokul 4, 5, 6, ve 7. Sınıflar) Öğretim Programı. (2018). <http://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=354> sayfasından erişilmiştir.
- Teleskoplar ve dedektörler. (t.y.). https://acikders.ankara.edu.tr/pluginfile.php/2439/mod_resource/content/1/Hafta04_Teleskoplar.pdf sayfasından erişilmiştir.
- Turhan, M. & Kova, Ö. (2012). Değerler eğitimi açısından Türk Halk Müziği ve Halk Ozanları: Neşet Ertaş, Aşık Mahsunî Şerif, Aşık Veysel ve Özay Gönülüm bağlamında bir inceleme. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama* 3(6), 117-128 <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/210595> sayfasından erişilmiştir.
- Türk Dil Kurumu. (1994). *Okul Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Türk Müziği'nde kullanılan 11 çalgi. (2018). <https://kulturveysam.com/turk-muziginde-kullanilan-11-calgi/> sayfasından erişilmiştir.
- Tüysüz, S. (2018). İlkokul Sosyal Bilgiler 4 Ders Kitabı. Ankara: Tuna Matbaacılık. <http://www.eba.gov.tr/ekitap?icerik-id=6194> sayfasından erişilmiştir.
- Yeterli ve dengeli beslenme. (t.y.). <https://hsgm.saglik.gov.tr/tr/beslenme/yeterli-ve-dengeli-beslenme-nedir.html> sayfasından erişilmiştir.
- Yıldız. (t.y.). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük içinde*. http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.5c979028e62b23.58222278 adresinden edinilmiştir.
- Yılmaz, A. (2018). *Ortaöğretim Tarih 10. Sınıf Ders Kitabı*. Ankara: İlke Basım Yayımları. <http://www.eba.gov.tr/ekitap?icerik-id=6314> sayfasından erişilmiştir.
- Yılmaz, N. (1990). Karacaoğlan'ın Türk Halk Müziğindeki yeri. 1. *Uluslararası Karacaoğlan ve Çukurova Halk Kültürü Sempozyumu 970-979*. http://turkoloji.cu.edu.tr/CUKUROVA/sempozyum/semp_1/yilmaz.pdf sayfasından erişilmiştir.

Yüksel, E., Kapar, M. A., Bildik, F., Şahin, K., Şafak, L., Ardıç, M., Bağcı, Ö. & Yıldız, S. (2018). *Ortaöğretim Tarih 9 Ders Kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları. <http://www.eba.gov.tr/ekitap?icerik-id=6366> sayfasından erişilmiştir.

FOTOĞRAF DİZİNİ

- Fotoğraf 1. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu “Şekercilik ve Lokumculuk”. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 2. a. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu “İbrik”. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 2. b. Bartın Kent Müzesi Görünümü. (2019). [Fotoğraf]. <http://bartınmanset.com/haberler/kent-tarihi-muzesi-aciliyor/2296> sayfasından erişilmiştir.
- Fotoğraf 2. c. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu “Ütü”. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 3. Amasra Müzesi Koleksiyonu “Sütun Başlığı”. (2018). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 4. Amasra Müzesi “Kaide”. (2018). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 6. Amasra Müzesi Koleksiyonu. (2018). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 17-18. Bartın Etnografya Müzesi Koleksiyonu. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 19. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 20. Kasnak Görüntüsü. (2019). [Fotoğraf]. <https://www.funbou.com/vidali-kasnak-8mm-2168> sayfasından erişilmiştir.
- Fotoğraf 21. Bartın Etnografya Müzesi “Gelin Odası”. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 24-25. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 26. a. Amasra Fatih Cami. (2019). [Fotoğraf]. <http://www.haber7.com/kultur/haber/1285803-fatihin-gelenegi-amasrada-hala-suruyor> sayfasından erişilmiştir.
- Fotoğraf 26. b. Ceneviz Kalesi. (2019). [Fotoğraf]. Özdemir, A. M. (2016). “Amasra”. Bartın İl Millî Eğitim Müdürlüğü Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi, 4 Mart, s. 5.
- Fotoğraf 28. Bartın Kent Müzesi Koleksiyonu. (2019). [Fotoğraf]. Süreyya Genç arşivinden alınmıştır.
- Fotoğraf 45. Pera öğretmen rehber kitapçığı. (2019). [Fotoğraf]. <https://www.peramuzesi.org.tr/Images/pdf/ogretmen-kitapcik/aavok-copy.pdf> sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Fotoğraf 49. a. Katadioptrik teleskop. (2019). [Fotoğraf]. http://asart.science.ankara.edu.tr/teleskoplar/mercekli_aynali.php sayfasından erişilmiştir.
- Fotoğraf 49. b. Aynalı teleskop. (2019). [Fotoğraf]. <http://www.asart.science.ankara.edu.tr/teleskoplar/aynali.php> sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Fotoğraf 49. c. Merceklı teleskop (2019). [Fotoğraf]. <https://www.eokultv.com/teleskobun-yapisi-ve-ozellikleri-7-sinif/24631> sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Fotoğraf 49. d. X-Işın Teleskop. (2015). [Fotoğraf]. <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2015/01/01/x-isini-sinyali-karanlik-maddenin-kaniti-olabilir-2/> teleskop sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Fotoğraf 49. e. Radyo teleskop (2019). [Fotoğraf]. <http://tug.tubitak.gov.tr/tr/teleskoplar/radyo-teleskop> sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.
- Fotoğraf 50. Ankara Üniversitesi Kreiken Rasathanesi. (2019). [Fotoğraf]. http://rasathane.ankara.edu.tr/?page_id=938 sayfasından 11.12. 2018 tarihinde erişilmiştir.